Ազգ
Azg armenian daily
13 ՅՈՒԼԻՍ 1994, ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 131 (634)

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.
LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX +357-5-370945
OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS
Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Արեւմուտքի պահեստներից
ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՇԻ-ՅՔ
ուղիղ հասցեատիրոջը՝ ծովով եւ ինքնաթիռով

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑ

Յան Էլիասոն. Ոչ մի դեպքում չպետք է վտանգել հրադադարը

ՄԻՆՍԿ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի նախագահ Յան Էլիասոնը խմբի անդամ երկրների անունից տարածել է հետեւյալ հայտարարությունը.

«Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման այս ճգնաժամային փուլում միանգամայն անհրաժեշտ է թույլ չտալ որեւէ գործողություն, որը ինչ-որ ձեւով վտանգի կենսաբեր 1994 թ. մայիսի 12-ի հրադադարի համաձայնագիրը: Դյուրաբեկ լինելով հանդերձ, այդ հրադադարը կայունացրեց իրադրությունը հակամարտության շրջանում եւ այդպիսով հնարավոր դարձրեց հաշտության բանակցությունների առաջընթացը: ԵԱՀԽ-ը ձեռնարկել է բոլոր անհրաժեշտ քայլերը հրադադարի ամրապնդման համաձայնագրի ստորագրման դեպքում անմիջապես հակամարտության շրջան միջազգային դիտորդներ գործուղելու հնարավորություն ունենալու համար: Մենք այժմ եզակի հնարավորություն ունենք ոչ միայն անցնելու հրադադարի ամրապնդման, այլեւ հետագա քայլեր ձեռնարկելու հակամարտության համապարփակ կարգավորման նպատակով: ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի Ինքնակը եւ դրա մասնակից պետությունները ներկայումս եռանդագին աշխատում են միավորել իրենց միջնորդական ջանքերը կողմերին ամրապնդված հաշտության ծրագիր ներկայացնելու նպատակով, ինչպես նաեւ մշակում են միջազգային դիտորդների գործուղման ձեւակերպումը: Այժմ պետք է պահպանել հրադադարը, որպեսզի ավարտին հասցվի ջանքերի միավորման կարեւոր գործընթացը»:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Հայաստանում ՌԴ զորքերի մասին պայմանագիրը չի կարող գործել

Ռուսաստանյան պաշտոնյաները մեղադրում են Դավիթ Վարդանյանին

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում Ռուսաստանի Դաշնության զինված ուժերի իրավական կարգավիճակի մասին պայմանագիրը այսօր չի կարող ուժ ստանալ այն պատճառով, որ այդ փաստաթղթի վավերացման ձգձգման նախաձեռնողներին հաջողվեց կրկին վավերացնելու մասին որոշումը, որը ՀՀ Գերագույն խորհուրդը քննարկեց հունիսի 22-ին: Այնտեղ ծագած վիճաբանությունները միակողմանի ընդունված որոշումներ են, որոնք զրկում են վավերացման մասին ակտը որեւէ իրավաբանական ուժից: Այս մասին հայտարարեցին Ռուսաստանի պաշտոնյաները մեզ տված հարցազրույցում:

Այդ պատասխանատու անձանց կարծիքով, ՀՀ Գերագույն խորհրդի արտաքին հարաբերությունների մշտական հանձնաժողովի նախագահ Դավիթ Վարդանյանի վերջերս արված հրապարակային մի շարք հայտարարությունները չեն համապատասխանում իրականությանը: Այս առնչությամբ մեր զրուցակիցները ընդգծեցին այն դիտողությունները, որ արտահայտվում են Ռուսաստանի իրավասու շրջանակներում:

Ռուսաստանյան պաշտոնյաների կարծիքով, Վարդանյանը բացահայտորեն արտահայտվելով ղարաբաղյան հակամարտության գոտում ռուսաստանյան խաղաղարար ուժերի տեղակայման դեմ («Ազգ», 18 հունիս եւ «Ռեսպուբլիկա Արմենիա», 6 հուլիս), ըստ էության, կասկածի տակ է դնում նաեւ հայ-ռուսական ռազմական համագործակցությունը, սկսած մինչեւ անգամ 1992 թ. օգոստոսի 21-ին ստորագրված ՀՀ տարածքում տեղակայված ՌԴ զինված ուժերի կարգավիճակին վերաբերող պայմանագիրը: Ռուսաստանյան պաշտոնյան հիշեցրեց, որ հենց Դավիթ Վարդանյանն ու իր գլխավորած հանձնաժողովը մտացածին պատճառաբանություններով երկու տարի ձգձգում էր այդ փաստաթղթի վավերացումը:

Տես # էջ 2

Կորեա. Ի՞նչ կլինի սուգից հետո

ՓԽԵՆՅԱՆ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԿԺԴՀ-ի միջուկային ծրագրերի շուրջ Ժնեւում անցկացվող ամերիկա-հյուսիսկորեական բանակցությունները կվերսկսվեն, ամենայն հավանականությամբ, առաջիկա շաբաթների ընթացքում, իսկ, միգուցե, մինչեւ ամսվա վերջը: Էյ-Բի-Սի հեռուստաընկերության հեռարձակած հարցազրույցի ժամանակ այդպիսի համոզմունք հայտնեց ԱՄՆ պետական քարտուղարի օգնական Ռ. Գալուչին, որը հիմնվում է հյուսիսկորեական պատվիրակության ղեկավարի հետ նրա ունեցած զրույցի արդյունքների վրա: —

«ԿԺԴՀ-ում սգո շրջանի ավարտվելուց հետո, որը կշարունակվի հուլիսի 17-ին կայանալիք հուղարկավորությամբ, ասաց նա, Հյուսիսային Կորեայի ներկայացուցիչները կառաջարկեն բանակցությունները վերսկսելու որոշակի ամսաթիվ: Միանգամայն ակներեւ է, որ Հս. Կորեայի առաջնորդի նկատմամբ անորոշության գոյություն ունի: Թերեւս, առկա է Ժնեւի բանակցություններում ԿԺԴՀ-ի պատվիրակության ղեկավարը, ԱՄՆ-ն պետք է սպասի, որ երկրի նոր ղեկավարությունը կշարունակի այն քաղաքականությունը, որը վարում էր երկրի հանգուցյալ նախագահ Կիմ Իր Սենը»:

Ինչպիսի փոփոխություններ էլ տեղի ունենան ԿԺԴՀ-ի իշխանության կառուցվածքում, Կորեայի կառավարությունը չի փոխի ազգի խաղաղ վերամիավորման իր ձգտումը եւ կշարունակի հետեւողականորեն հետամուտ լինել այն դիրքորոշմանը, որ նպատակադրված է միջկորեական հարաբերությունների զարգացմանը երկխոսության միջոցով: Այդ մասին հայտարարել է Կորեայի վարչապետ Լի Են Դոկը:

■ ***Գուլիեւը նախատեսում է հրադադարի ստորագրումը հուլիսի վերջին:*** *Ադրբեջանի խորհրդարանի խոսնակը վերադառնալով Վիեննայից, որ մասնակցել է ԵԱՀԽ անդամ երկրների միջխորհրդարանային ասամբլեային, լրագրողներին հայտարարել է, որ Վիեննայի համաժողովի մասնակիցները լավատեսության հիմքեր են տալիս: Նա այն միտքն է հայտնել, որ արդեն հուլիսի վերջին հնարավոր է ղարաբաղյան հակամարտության գոտում հրադադար հաստատելու մասին իրավաբանական փաստաթղթերի ստորագրումը:*

ՇՐՋԱՆ

Քրդերի հետ «հայկական ձեւով»

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 11 ՀՈՒԼԻՍ: Թուրքական «Օզգյուր Ուլքե» թերթի աշխատակից Հայրի Յարսեները թերթի հուլիսի 10-ի համարում «Հեղափոխական խաղաղություն» վերնագրով մի հոդված է հրապարակել, որտեղ արծարծում է հարավարեւելյան Թուրքիայում քրդերի նկատմամբ տարվող քաղաքականության եւ նրանց ընդդիմությունը ճնշելու գործում բանակի ակնհայտ անկարողության հարցերը: Խոսելով երկրի այդ շրջանում ծավալվող ռազմական գործողությունների մասին, որոնց արդեն զոհ է դարձել շուրջ 15 հազար կյանք, հոդվածագիրը հաստատում է, թե «հակառակ ամեն ինչի, Քրդստանի բանվորական կուսակցությանը վերջ տալու մեր փորձերն ապարդյուն են մնացել: Այդպիսի պայմաններում նրանց չեզոքացնելը նշանակում է ցեղասպանություն: Ավելին՝ մենք այն կարող ենք կոչել «լուծում հայկական ձեւով»: Այդ լուծումն ունի երկու հանգրվան. առաջին բռնագաղթ (այսինքն աքսոր), եւ երկրորդ զանգվածային ոչնչացում (այսինքն, ցեղասպանություն):

«Կասկածելի է, գրում է Յարսեները, որ այդպիսի գործունեությունը կարող է լուծել խնդիրը: Աշխարհն այսօր այն չէ, ինչ 1900-ական թթ.: Բացի այդ, քրդական խնդիրը տարբեր է «Հայկական հարցից» բազմաթիվ առումներով: Քրդական խնդիրը «հայկական մեթոդներով» լուծելու փորձերը վտանգավոր են ու կարող են մարդկանց գրգռել»:

Օտարերկրացիների «որս» Ալժիրում

ԱԼԺԻՐ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, BBC, WSJ: Այսօր մահմեդական ծայրահեղականների կողմից նոր բռնարարք կատարվեց Ալժիրի մայրաքաղաքում: Իտալիայի դեսպանատան առաջ հրացանի կրակոցով սպանվեց ալժիրցի 2 ոստիկան, որոնց ընկերներն իրենց հերթին սպանեցին հարձակվողներից երկուսին:

Նախորդ օրը ծայրահեղականները սպանել էին 11 մարդ, որոնցից 7-ը՝ օտարերկրացիներ, որոնց թվում 5 ռուսներ: Այսպիսով, վերջին մի քանի ամսում ծայրահեղականները սպանել են 42 օտարերկրացի, պահանջելով անհապաղ հեռանալ երկրից:

Հատկանշականն այն է, որ Ալժիրում աշխատող օտարերկրացիների մեծ մասն աշխատում է նավթարդյունաբերության բնագավառում եւ, հետեւաբար, նրանց հեռացումը սպառնում է ծանր հարված հասցնել երկրի համար կարեւորագույն այդ եկամտի աղբյուրին, ինչն, ըստ երեւույթին, հիմնական նպատակն է ծայրահեղականների՝ տապալելու համար երկրի կիսազինվորական իշխանությունը:

■ ***Բազմամարդ ցույց Չիլիում:*** *1990 թ. իշխանությունը քաղաքացիական կառավարությանն անցնելուց ի վեր, Չիլիի մայրաքաղաք Սանտյագոյում առաջին բազմամարդ ցույցը կայացավ երկուշաբթի օրը: Այն կազմակերպել էր երկրի խոշորագույն արհմիութենական միավորումը՝ Չիլիի աշխատավորների միացյալ արհմիութենական կենտրոնը:*

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Հարավսլավիային առաջինը ճանաչեց Հայաստանը

Հայաստանը դարձավ առաջին երկիրը, որ ճանաչեց Հարավսլավիայի Հանրապետությունը, ՄԱԿ-ի կողմից նրա վրա դրված սանկցիաներից հետո, հաղորդում է հարավսլավական «Պոլիտիկա» օրաթերթն իր հուլիսի 9-ի համարում, ավելացնելով, որ նախորդ օրը ելույթ ունենալով կառավարական նիստի ընթացքում, Հարավսլավիայի վարչապետ Ռադոժե Կոնտիչը նշել էր, թե Հայաստանից ստացել էր իր երկրի պետական ճանաչման հաղորդագրությունը: Ակնկալվում է, որ դեսպանների մակարդակով հարաբերություններ կհաստատվեն երկու երկրների միջեւ, սակայն դեռ որոշակի ժամկետ այդ առնչությամբ չի նշանակված: «Մենք սպասում ենք, որ նախկին Խորհրդային Միության մյուս հանրապետությունները եւս կհետեւեն Հայաստանի օրինակին», ասել է Կոնտիչը: «Հայաստանի ճանաչումը վկայում է այն մասին, որ այդ երկիրը անկախ արտաքին քաղաքականություն է վարում», ընդգծել է նա:

Երեկ ՀՀ ԱԳՆ բարձրաստիճան պաշտոնյաներից մեկը հաստատեց Հարավսլավիայի ճանաչման փաստը, միաժամանակ նշելով, որ առայժմ այդ երկրի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ չեն հաստատվել, իսկ ԱԳՆ բանբերը հայտնեց, որ Հայաստանը շուտով դիվանագիտական հարաբերություններ կհաստատի Սլովենիայի եւ Հարավսլավիայի Դաշնակցային Հանրապետության հետ: Չի բացառվում, որ Լյուբլյանա եւ Բելգրադ գործուղվեն Հայաստանի դիվանագիտական ներկայացուցիչներ:

Հիշեցնենք, որ Սլովենիան, Խորվաթիան եւ Հարավսլավիան Հայաստանի անկախությունը ճանաչել են 1991 թ. դեկտեմբերին:

ԵՎՐՈՊԱ

Քլինթոնը Բրանդենբուրգյան դարպասների մոտ. «Բեռլին խոս ֆրայ»

ԲԵՌԼԻՆ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, BBC: Հանգուցյալ նախագահ Ջոն Քենեդուց 21 տարի եւ նախկին նախագահ Ռոնալդ Ռեյգանից 7 տարի հետո, Մ. Նահանգների նախագահ Բիլ Քլինթոնն այսօր կանգնեց Բրանդենբուրգյան դարպասների մոտ, այն նույն կետում, որտեղ կանգնել էին իր նախորդները, եւ անգլերեն ու գերմաներեն լեզուներով ողջույնի խոսք ուղղեց արդեն միացյալ Բեռլինի բնակիչներին: «Բեռլին խոս ֆրայ» (Բեռլինն ազատ է), ասաց նախագահը գերմաներեն: «Միացած է Գերմանիան խաղաղության համար, առաջադիմության համար եւ ազատության: Բեռլինը սիրտն է Եվրոպայի, եւ մենք ձեզ հետ ենք ընդմիշտ»: Նախագահի այս խոսքերը հազարավոր ներկաների կողմից ընդունվեցին հուզմունքով ու ոգեւորությամբ:

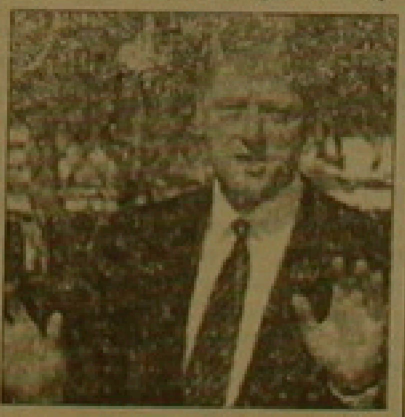

Նախորդ օրը, նախարարապետ Հելմուտ Քոլի հետ հանդիպման ժամանակ, Գերմանիայում պաշտոնական առաջին այցը կատարող նախագահը համաշխարհային հարցերում եւ Եվրոպայի պայմանավոր երկրների օգնության գործում ավելի ակտիվ դերակատարություն պահանջեց Գերմանիայից:

Այսօր, ավելի ուշ, Քլինթոնը Մ. Նահանգների վերջին նախագահը եղավ, որ այցելեց 1945 թ.-ից Գերմանիայում տեղակայված ամերիկյան զորքին, որ առաջիկա ամիսներին հեռանալու է երկրից:

ԱՇԽԱՐՀ

Բունդեսվերի գործողության ոլորտն ընդլայնվեց

ԲՈՆՆ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԳՖՀ սահմանադրությունը թույլատրում է Բունդեսվերի մասնակցությունը խաղաղարար այն գործողություններին, որոնք անցկացվում են ՆԱՏՕ-ի պատասխանատվության գոտուց դուրս: Այսօր այս որոշումն ընդունեց ԳՖՀ դաշնակցային սահմանադրական դատարանը:

ՌՀՃ-ն դեմ է ֆրանսիական զորքերին

ՓԱՐԻԶ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուանդայի տարածքի մեծ մասը վերահսկող Ռուանդայի հայրենասիրական ճակատը (ՌՀՃ) Ֆրանսիային կոչ է անում այդ երկրից իր զորքերը դուրս բերել հուլիսի 31-ին, ինչպես նախօրոք ստորագրված էր: Այդ մասին Կիգալիում Ֆրանս Պրեսի թղթակցին հայտարարել է ՌՀՃ ղեկավարներից մեկը՝ Ժակ Բիհոզագարան: Ներկայումս Կիգալին գտնվում է ՌՀՃ-ի ձեռքին:

Պայթյուն Լահորի մզկիթում

ԴԵԼԻ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պակիստանի Փենջաբի նահանգի վարչական կենտրոն Լահորում երեկ երկու պայթյուններից զոհվել են 2, վիրավորվել 30 մարդ: Ոստիկանության անհայտ ահաբեկիչները նռնակ են նետել մզկիթ: Երկու աղոթողներ տեղում սպանվել են, 27-ին տարել են հիվանդանոցներ: Ոստիկանության կարծիքով, դա շիա արմատականների ձեռքի գործն է:

digitised by A.R.A.R.@

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Անդրադառնալով տպագրվածին

«Ազգի» հուլիսի 6-ի համարում հրատարակված «Մարտնչող վիզգենականությունը» վերնագրով հոդվածը տարբեր գնահատանքների է արժանացել ընթերցողների կողմից: Խմբագրության հետ անմիջական կապի մեջ մտնելով, մի շարք ընթերցողներ իրենց վերաբերմունքն են արտահայտել: Նրանցից ոմանք գտնում են, որ նման հոդված վաղուց էր պետք, մի մասը ցավալի է համարում երևույթին այդքան ծավալ հատկացնելը «Ազգում», իսկ ընթերցողների մի ուրիշ խումբ երևույթի ներկայացման ձևն ու ոճը գտնում են «ոչ սազական» մեր թերթի համար: Եղել է նաև ընթերցողներից մեկի խիստ վրդովմունքն արտահայտող հեռախոսազանգ՝ հոդվածում տեղ գտած անձնական բնույթի մի արտահայտության համար: Ստացել ենք նաև գրավոր 2 արձագանք, առաջինը՝ ՀՀ ԳԽ մամուլի կենտրոնից, իսկ երկրորդը՝ ՀՌԱԿ «Արմենական» ուսանողական ակումբի վարչությունից:

ՀՀ ԳԽ մամուլի կենտրոնի ղեկավարի պաշտոնակատար Վահագն Մկրտչյանը, հիշյալ հրապարակման մեջ ակնարկված ԳԽ-ի շենքում հունիսի 29-ին տեղի ունեցած մամլո ասուլիսի կապակցությամբ մեր ուշադրությունն է հրավիրում այն փաստի վրա, թե վերոհիշյալ «ասուլիսը որևէ առնչություն չունի ՀՀ ԳԽ մամուլի կենտրոնի հետ»: Մինչդեռ, գրում է նա, «մեր կենտրոնի կողմից հրավիրվող մամուլի ասուլիսները ունեն որոշակի կարգ, մասնավորապես՝ կարևորագույն պայման է ասուլիսը ԳԽ մամուլի կենտրոնի պատասխանատու աշխատակցի կողմից վարելը»: Ինչ վերաբերում է խորհրդարանում կազմակերպվող այլ ասուլիսներին, «դրանց դիտողի վիճակով մեր աշխատակիցների մասնակցելու հանգամանքը չէր կարող հիմք հանդիսանալ ինչ-որ եզրահանգումների համար», գրում է պրն. Մկրտչյանը:

Իսկ ինչ վերաբերում է 2-րդ նամակին, որն ստորագրված չէ և չունի ամսաթիվ, այլ միայն կնքված է, ակումբի վարչության անունից վրդովմունք է արտահայտում հոդվածում մամլո ասուլիսը վարողի նկատմամբ (որն, ի դեպ, նույն ակումբի անդամ է) եղած արտահայտությունների առթիվ, գրելով, թե «չորս տարի պահանջվեց, որ հանրապետության լավագույն թերթը իջնի բուլվարային մակարդակի»: «Վրդոված ենք, կարդում ենք նամակում, մեր ընկերոջը վիրավորելու, վարկաբեկելու անճոռնի փորձով»: Իսկ վերջում, առանց բացատրելու, թե ի՞նչն է հիմք ծառայել նման ընդհանրացման համար, նամակը նախազգուշացնում է. «Նմանատիպ բնորոշումներով հոդվածների հետագա հրապարակումը մեր ակումբի անդամների հասցեին մեր կողմից կդիտվի որպես ՀՌԱԿ «Արմենական» ուսանողական ակումբը վարկաբեկելու փորձ»: Քավ լիցի:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Հայաստանում ՌԴ զորքերի մասին պայմանագիրը չի կարող գործել

Ռուսաստանյան պաշտոնյաները մեղադրում են Դավիթ Վարդանյանին

Սկիզբը էջ 1

Վերջերս ելույթ ունենալով Երևանի պետհամալսարանում, Դավիթ Վարդանյանը պնդում էր, որ, իբր ըստ նշված պայմանագրի, ՌԴ բանակի անշարժ (այդ թվում հողը) և շարժական գույքը պետք է դառնա ՌԴ սեփականություն: Դա այդպես չէ, առարկեցին մեր զրուցակիցները, հիշեցնելով պայմանագրի 11-րդ հոդվածը, ըստ որի ՀՀ-ն ռուսաստանյան զորքերին իրավունք է վերապահում օգտագործել զորանոցային և բնակելի ավանները, օդանավակայանները, վարժական կենտրոնները ու դաշտերը, մարտավորումներ ու կայանքներ ունեցող զինափորձարանները, բնակելի և մյուս շենքերն ու շինությունները, հողամասերը, երկաթուղային մերձատար ուղիները, փոխադրամիջոցները, փոստային, հեռագրահեռախոսային կապը և ռադիոկապը, ինչպես նաև օգտվել էլեկտրաէներգիայից, կոմունալ, շինարարական և այլ ծառայություններից, որոնցից օգտվում են ՌԴ զինված ուժերը սույն պայմանագրի ստորագրման պահին: Այս պայմանագրի ստորագրման օրվա դրությամբ, զորքերի կողմից չօգտագործվող և զորքերի դուրսբերման հետևանքով ազատվող հողամասերը վերադարձվում են Հայաստանի Հանրապետությանը: ՌԴ զինված ուժերի կողմից նշված օբյեկտներից ու միջոցներից, ինչպես նաև տարբեր կարգի ծառայություններից օգտվելու կարգը և պայմանները սահմանվում են պայմանավորվող կողմերի առանձին համաձայնագրով, ասվում է 11-րդ հոդվածում:

Ռուսաստանյան պաշտոնյաների խոսքերով, 1992 թ. ամռանը, երբ ՌԴ (և ոչ թե խորհրդային, ինչպես պնդում է Դավիթ Վարդանյանը) բանակը ՀՀ տարածքից դուրս բերեց 2 դիվիզիա, նա իր գործողություններով կանխագործեց պայմանագրի 11-րդ հոդվածը, հայկական կողմին փոխանցելով այն ամենը, ինչի մասին խոսվում է այդ հոդվածում: Եւ երբ ՀՀ ԳԽ հանձնաժողովի նախագահը պնդում է, որ ռուսաստանյան բանակը գնում էր Հայաստանից, «տանելով իր ամբողջ գույքը, այդ թվում զենքը», նա մեղանչում է տարրական ու հեշտությամբ ստուգվող ճշմարտության առջև, ասաց ՌԴ պաշտոնյան: Ինչ վերաբերում է ՌԴ սեփականությանը, որն առաջացել է նրա զինված ուժերի ՀՀ տարածքում գտնվելիս, ապա, ինչպես հիշեցրին մեր զրուցակիցները, այդպիսի սեփականության մասին խոսք կա պայմանագրի 12-րդ հոդվածում: Սակայն, խոսքն այն անշարժ գույքի մասին է, որը գնվում է վճարով կամ կառուցվում է զորքերի կողմից կամ ելնելով նրանց շահերից:

Թեև հողը ևս անշարժ գույք է, սակայն չի կարող գնվել կամ կառուցվել, ուստի, ըստ ՌԴ պաշտոնյաների, հարմար այդ հոդվածին այն անձանց կողմից, որոնք ձգտում էին ՌԴ զորքերին վերագրել ՀՀ-ում հողային սեփականություն ձեռք բերելու չարամիտ նկրտումներ՝ հորինված է: Ելնելով այս հորինվածքից, շարունակեց մեր զրուցակիցը, ՀՀ ԳԽ մշտական հանձնաժողովում վերաձևեցին պայմանագրի մի շարք դրույթներ: Ռուսական կողմի կարծիքով, այդ վերաձևման հետևանքով լրիվ խեղաթյուրվեց 12-րդ և 16-րդ հոդվածների իմաստը: Վերջինիս համաձայն, ՌԴ զորքերի հրամանատարության կողմից կառուցված բնակարանները հայկական կողմի համաձայնությամբ դառնում են ՌԴ սեփականություն: Ոչ, ասում են Հայաստանի որոշ խորհրդարանականներ ռուսաստանցիներին՝ կառուցեք, ինչ վերաբերում է սեփականության հարցին, ձեր գործը չէ, կհանձնեք անվճար, այսպիսի մոտեցումն անընդունելի է, հայտարարեցին ՌԴ պաշտոնյաները:

Դավիթ Վարդանյանին դուր չեն եկել նաև 4-րդ հոդվածի դրույթները, որոնցով նախատեսվում է, որ ՀՀ անվտանգության համատեղ ապահովումը մեր երկու երկրների զինված ուժերի միջոցով ենթադրում է նաև Հայաստանի պարտավորությունը՝ հոգալու ՌԴ զորքերը պահելու ծախսերի մի մասը: Այս դրույթի շուրջ, ռուսաստանյան պաշտոնյաների կարծիքով, ՀՀ ԳԽ արտաքին հանձնաժողովի նախագահը «սկսել է մի ցինիկ սակարկություն», հույս ունենալով, իր իսկ խոսքերով («Ռեսպուբլիկա Արմենիա», 6 հուլիս), «ինչ-որ բան ստանալ»՝ ՀՀ անվտանգության ապահովմանը ՌԴ զորքերի մասնակցությունից: Հետո էլ այդ առևտրային մոտեցումը ներկայացվում է իբրև պարտնյորական հարաբերություններ, տարակուսում են ՌԴ պաշտոնյա մեր զրուցակիցները, որոնց կարծիքով, այս հայտարարությունները և հեռու են իրականությունից: Նրանց կարծիքով, Ռուսաստանն իր զորքերը չի պարտադրում Հայաստանին, ՀՀ-ն էլ չի դիմադրում այդ զորքերի ներկայությանը: Եթե հակառակը լիներ, հնարավոր է, որ փոխհատուցումների հարցը ծագեր, և կողմերը ստիպված լինեին գնալ փոխզիջումների: Այսօրվա պարագայում, ասացին ՌԴ ներկայացուցիչները, զիջումների մասին խոսք չկա ու չի էլ կարող լինել, քանի որ ՌԴ զորքերը մնում են ՀՀ-ում ոչ միայն այն պատճառով, որ դա բխում է և Ռուսաստանի ու ԱՊՀ շահերից, այլ նաև այն պատճառով, որ դա ցանկանում է հայ ժողովուրդը, իսկ Հայաստանի կառավարությունը, ելնելով ազգային շահերից և վարելով պարտնյորական հարաբերություններ, կամավոր համաձայնվում է ստանձնել ՌԴ զորքերը պահելու ծախսերի մի մասը:

Հայ-ռուսական պայմանագրի դեմ գործողությունները նախաձեռնող Դավիթ Վարդանյանը չի քողարկում իր գոհունակությունը այն բանի համար, թե ինչպես է դիմադրել «հսկայական ճնշմանը» և ռուսաց լինելու մեղադրանքներին, վերջում ասացին ՌԴ պաշտոնյաները: Մեր զրուցակիցների կարծիքով, այդ ճնշումը այնքան էլ մեծ չէր, եթե Դավիթ Վարդանյանին հաջողվեց ձախողել, ընդ որում, ուրիշների ձեռքով, այս պայմանագրի վավերացումը, պայմանագիր, որն անմիջականորեն առնչվում է Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության շահերին:

ՌԴ պաշտոնյաները Դավիթ Վարդանյանին անվանեցին գործիչ, որը ռուսաստանյան զորքերին ասում է՝ քոռ գնան, և միանում է Հայաստանի ու Ղարաբաղի թշնամիներին ընդդեմ ռուսաստանյան խաղաղարար նախաձեռնությանը Ղարաբաղի կարգավորման խնդրում:

ՏԻԳՐԱՆ ԱԲԼՅԱՆ

Աշխատավարձերը կբարձրանան սեպտեմբերի 1-ից

Մինչ այդ կդադարեցվի եկամուտների ինդեքսավորումը

«Հաշվի առնելով սպառողական շուկայում հունիս ամսվա ընթացքում առկա իրավիճակը, նպատակահարմար է, որպեսզի կառավարության կողմից տեղի չունենա վերահսկվող գների փոփոխություն և եկամուտների ինդեքսավորում», այսպիսի ցանկություն հայտնեց ՀՀ էկոնոմիկայի փոխնախարար Գագիկ Բախշեցյանը, երեկ կառավարության շենքում կայացած մամլո ասուլիսում: Նրա ասելով, պետք է գնալ այլ ճանապարհով, որի գործոններից մեկը ֆիքսված գների պահպանումն է, մյուսը այն է, որ հնարավորության սահմաններում, առանց էմիսիայի տեղի ունենա աշխատավարձերի բարձրացում: Փոխնախարարը հայտնեց, թե այժմ նախատեսվում է ավելացնել պետպաշտոնյաների համակարգի աշխատողների աշխատավարձը, մոտ 50 տոկոսի չափով, դրան ավելացնելով նաև զինվորական կոչումների համար տրվող հավելավճարները: Օգոստոսից նախատեսվում է բարձրացնել տեղական կառավարման ապարատի և տեղական ոլորտից որևէ մի ճյուղի աշխատողների աշխատավարձը: Այդ ամենից հետո միայն, սեպտեմբերի 1-ից կբարձրացվեն մնացած ոլորտների աշխատողների աշխատավարձերը, այդ թվում կրթաթոշակները, կենսաթոշակները և այլ կարգի նպաստները:

Փոխնախարարը որպես երկրորդ գործոն նշեց դրամի ռուսական ռուբլու և դոլարի նկատմամբ կուրսի կայունացումը: Ի դեպ, նրա գնահատականներով, դրամի կուրսի կայունացումը կախված է առկա դրամի զանգվածից: Նախ, այդ զանգվածը խիստ վերահսկվում է, և երկրորդ, կայունացմանը նպաստում է նաև դոլարի և ռուսական ռուբլու որոշակի զանգվածների մուտքը հանրապետություն, ինչպես նաև պետության կողմից դրանց որոշակի քանակության արտահանում շուկա:

«Ամեն ինչ կախված է հուլիս-օգոստոս ամիսներին մեր տնտեսության վիճակից», ասաց փոխնախարարը, միաժամանակ հույս հայտնելով, որ այն հնարավորություն կտա 30–50 տոկոսով աշխատավարձերը բարձրացնել: Պրն. Բախշեցյանի կանխատեսումներով, այս ամսվա ընթացքում գների աճը չի գերազանցի 10 տոկոսից: Փոխնախարարը պատասխանելով լրագրողներից մեկի այն հարցին, թե այնուամենայնիվ ո՞րն է դրամի կայունացման հիմնական պատճառը, նշեց, որ դա և կենտրոնական բանկի վարած քաղաքականության, և թողարկված արտադրանքի ավելացման, և գյուղատնտեսական մթերքներով շուկան ապահովելու արդյունք է: Խոսելով նվազագույն աշխատավարձի մասին, փոխնախարարը նշեց, թե դրա մեջ հաշվի են առնված բոլոր կոմունալ ապրանքները, քաղաքային տրանսպորտը, հացը: Ընդ որում, այնպես են հաշվարկել, որ այս նորմավորված ապրանքները կազմեն նվազագույն աշխատավարձի 35-40 տոկոսը, իսկ 60 տոկոսը պետք է ծառայի այլ բարիքների ձեռքբերմանը: Սա է փոխնախարարի գնահատականը: Միայն թե, ինչպես պետք է 370 դրամ նվազագույն աշխատավարձ ստացողը օգտվի այլ բարիքներից, եթե փոխնախարարի ասելով, միայն մեկ շնչի համար նախատեսված սպառողական զամբյուղը կազմում է 5000 դրամ: Ուրեմն, կամ էկոնոմիկայի նախարարությունն ու նրա փորձագետներն են կտրված իրականությունից, կամ մեր ողջ ժողովուրդը, որ հիմորեն կարողանում է 370 դրամ նվազագույն աշխատավարձով «գոյատևել, և դեռ որոշ հանույթներից էլ օգտվել»:

ՏԱԹԵՎ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

■ **Ռուբեն Եսայանի գործը ուղարկվել է լրացուցիչ հետաքննության:** *Հուլիսի 11-ին օրերին, ԱԱԴԿ մայոր Ռուբեն Եսայանի գործով փակ դատական նիստի ժամանակ նախագահող դատավոր Ս. Վարդանյանը հայտնել է Երևան քաղաքի Մյասնիկյանի շրջանի դատախազի որոշումը, որի համաձայն գործն ուղարկվել է լրացուցիչ հետաքննության: Եսայանի նկատմամբ խափանման միջոցը (կալանքի տակ գտնվելը) չի փոփոխվել:* ԵՏ

ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐ

Ժամանակն է, որ Ստավրոպոլի հայերը գումարներ ներդնեն Հայաստանում

Արտգործնախարարության Սփյուռքի վարչությունը, Հայաստանի կառավարությունը, բոլորն «իրենց տեղում են և մտածում են ժողովրդի մասին», ՀՀ արտգործնախարարությունում երեկ կայացած մամլո ասուլիսում հայտարարեց Ստավրոպոլի հայկական մշակութային «Էրեբունի» ընկերության նախագահ, հայտնի ձեռնարկատեր Իվան Ադիխանյանը, որը մինչ այդ հանդիպումներ էր ունեցել նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի, ԳԽ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանի, վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի, արտգործնախարար Վահան Փափազյանի և այլ պաշտոնատար անձանց հետ: Պրն. Ադիխանյանն անդրադարձավ տնտեսական կապերին՝ նշելով, թե արդեն ժամանակն է, որ Ստավրոպոլի հայ գործարարները գումարներ ներդնեն Հայաստանում: Նա մասնավորապես տեղեկացրեց, թե մտադիր է Հայաստանում ձիաբուծարան հիմնել և գյուղատնտեսության նախարարության հետ համատեղ կքննարկի խնդրի մանրամասները:

Համայնքի համար ամենացավոտ խնդիրն, անշուշտ, մնում է տեղացիների հետ հարաբերությունները, և հայ գործարարը չփորձեց ժխտել, թե այդպիսի խնդիրներ իսկապես չկան: Սակայն բոլոր դեպքերում հարաբերությունները ռուսների հետ կարելի է նորմալ համարել, և կապված չէ, որ որքան ամրապնդվեն համայնքային կառույցները, այնքան ավելի հեշտ կլինի կարգավորել հարաբերությունները և տեղի իշխանությունների, և հիմնական բնակչության հետ: Իսկ տեղի իշխանությունները, դատելով ամեն ինչից, բարյացակամորեն են տրամադրված հայ համայնքի նկատմամբ: Համենայն դեպս, Ստավրոպոլում համայնքին շենք է տրամադրվել, գործում է հայկական կիրակնօրյա դպրոց, իսկ օգոստոս-սեպտեմբեր ամիսներին կսկսվի հայկական եկեղեցու կառուցումը: Եւ Հայաստանի իշխանություններն օգնում են ինչպես բարոյապես (հիշենք հայկական մշակույթի օրերը Ստավրոպոլում), այնպես էլ նյութապես՝ համայնքին ուղարկելով հայերեն դասագրքեր և այլն:

Իհարկե, լավ օրից չէ, որ հայկական նոր գաղթօջախներ են ստեղծվում: Շատ ավելի ցանկալի կլիներ, եթե տարագիրները վերադառնային Հայաստան: Իսկ քանի դեռ հակառակն է, պետք է գոնե ամեն ինչ անել՝ մեր հայրենակիցներին հայ պահելու ուղղությամբ:

Ա. Բ.

■ **ԼՂՀ արտգործնախարարը կայցելի Ֆրանսիա և Գերմանիա:** *Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արտգործնախարար Արկադի Ղուկասյանն այսօր աշխատանքային այցով մեկնեց Ֆրանսիա: Նախատեսվում է, որ Ղարաբաղի դիվանագիտության ղեկավարը հանդիպումներ կունենա այդ երկրի պաշտոնական անձանց, պատգամավորների, հասարակայնության և ֆրանսահայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ: Ինչպես հաղորդեցին ԼՂՀ լրատվության և մամուլի վարչությունում, Ղուկասյանը Ֆրանսիայից հետո նույնօրինակ ծրագրով կայցելի Գերմանիա: Ուղևորության ընթացքում նախարարին ուղեկցում է ԼՂՀ արտգործնախարարության միջազգային կազմակերպությունների բաժնի ղեկավար Մասիս Մայիլյանը:*

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր և հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երևան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅՈՒԼԵՏ ԳԱՄՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581941
Ռեջ. և ձևավորումը [illegible]
Apple Macintosh համակարգչային շարվածք «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԻՐԱՆ

Սպանված կրոնավորների հարազատները՝ ձերբակալված

Իրանում ձերբակալվել են սպանված այն երեք քրիստոնյա կրոնավորների հարազատները, որոնց դիակները գտնվել էին Թեհրանի փողոցներում, հուլիսի 9-ին հաղորդել է Փարիզում տեղավորված ընդդիմադիր մի խմբակցություն: Հարազատները «կալանքի տակ են վերցվել, որովհետեւ քաջ գիտեին, թե երեք հոգեւոր հովիվները ոչ թե անհետացած, այլ մահացած են եղել իշխանության կողմից ձերբակալվելուց հետո», նշել է Մարդու իրավունքների եւ Իրանում հիմնական ազատությունների համար պայքարող կազմակերպության նախագահ Մանուչեր Գանջին: Նա ավելացրել է, թե ինքը չգիտի՝ ազգակցական ինչ կապեր ունեն ձերբակալվածները սուրբ Հովհաննես բողոքական եկեղեցու հովիվ վերապատվելի Թադեւոս Միքայելյանի եւ «Աստծո խորհուրդ» ավետարանական եկեղեցու եպիսկոպոս Մեհդի Դիբաջի հետ: Իրանի կառավարությունը սպանությունը վերագրում է Իրաքում տեղակայված իրանյան ընդդիմադիր Մուջահեդին խալկ կազմակերպությանը, որը սակայն ժխտում է, որ այդ գործում իր անդամները որեւէ առնչություն ունեն: Գանջիի կազմակերպությունը ոչ մի կապ չունի Մուջահեդին խալկի հետ: Նրանց կողմից հրապարակված հաղորդագրության մեջ նշվում է, որ Դիբաջը, որ մահմեդականությունից հրաժարվելով քրիստոնեությունն էր ընդունել, մահվան է դատապարտված եղել դավանափոխության համար: Նա 10 տարի բանտում է անցկացրել եւ ազատ է արձակվել այս տարվա սկզբներին միջազգային ճնշումների ներքո: Բայց Իրանի իսլամական օրենքով դավանափոխությունը ներելի հանցանք չէ, եւ քաղաքացիներից որեւէ մեկը իրավունք ունի այդպիսիների հանդեպ դատավճիռ ի կատար ածելու:

Ավետարանական մի շարք խմբակցություններ իրանական կառավարությանն են մեղադրում սպանությունների մեջ: Հուլիսի 10-ին պարզ է դարձել, որ դիահերձումից հետո սպանված հոգեւորականների մարմինները կվերադարձվեն իրենց ընտանիքներին:

ՆԱՎԹ

Թուրքական ընկերությունները ամրանում են Ադրբեջանում

Քանի դեռ շարունակվում են բորբոքվել կրքերը ադրբեջանական նավթի շուրջ, որոշ թուրք ձեռներեցներ կարծես արդեն սկսել են հասնել շոշափելի արդյունքի: Այսպես, թուրքական Pet Holding ընկերությունը, որն Ադրբեջան էր մուտք գործել 1989 թ.-ին, հիմնելով այստեղ կոնտեյներային գործարան, ներդրումներ էր կատարել նաեւ Բաքվի մոտակայքում գտնվող «Քեմալեդդին» հանքավայրի շահագործմանը: Ծանոթության կարգով ասենք, որ թուրքական 25 ֆիրմաները միացնող Pet Holding-ը խորհրդային շուկա էր ներթափանցել տասնից 20 տարի առաջ եւ այսօր լայն գործունեություն է ծավալել նախկին խորհրդային հանրապետություններում: Ընդ որում, նրա գործունեության 60 տոկոսը ընդգրկում է շինարարության, 16 տոկոսը՝ նավթարդյունաբերության, իսկ մնացածը՝ առեւտրի, ծառայությունների եւ արտադրության ոլորտները:

Եւ ահա այս Holding-ի նախագահ Գյունթեքին Քոչոնալը, օգտվելով միջազգային նավթային ընկերությունների, Ադրբեջանի եւ Ռուսաստանի միջեւ առկա լարվածությունից, ոչ միայն կարողացել է ադրբեջանցիների հետ որոշակի պայմանավորվածության հասնել, այլ ձեռնամուխ է եղել Քեմալեդդինի հանքավայրում նավթի արդյունահանմանը: Օրերս Pet Holding-ի եւ ադրբեջանական ազգային նավթային ընկերության (SOCAR) միջեւ կնքվեց մի նոր պայմանագիր, որը թույլ է տալիս կրկնապատկել նավթի հանույթը վերոհիշյալ տարածքում:

Ստացված նավթն առայժմ վաճառվում է ներքին շուկայում 18 ամ. դոլար/տոննայով, սակայն շահագրգիռ կողմերը ծրագրում են մինչեւ տարեվերջ այն հասցնել միջազգային գների մակարդակին (100 դոլար/տ):

Հետաքրքիրն այն է, որ արդեն այս տարվա խմբաքանակը ծովային ճանապարհով կտեղափոխվի Թուրքիա եւ կվերամշակվի Մարմարա ծովի արեւելյան վերամշակման գործարանում: Խոսքը, իհարկե, նավթի ոչ մեծ քանակի եւ ընդհանրապես մասնավոր երեւույթի մասին է, եւ դժվար թե համապատասխան պայմանագրերի ստորագրումից հետո արեւմտյան եւ ռուսական ընկերությունները խոշոր բաժին հանեն թուրքական կողմին, սակայն կարեւոր առկա միտումն է: Հիշենք, որ հետգորբաչովյան շրջանում, երբ արեւմտյան ընկերությունները պատճառաբանելով Ռուսաստանի ներքին անկայունությունը եւ համապատասխան իրավական դաշտի բացակայությունը, խուսափում էին այս երկրի տնտեսությունում ներդրումներ կատարելուց, թուրքական ֆիրմաները համարձակորեն մտան ռուսական շուկա եւ բավական լայն գործունեություն ծավալեցին հատկապես շինարարության բնագավառում: Ադրբեջանական նավթի հայտնվելը Թուրքիայում անկախ ծավալից, քաղաքական մեծ նշանակություն կունենա, քանի որ առաջին անգամ «թյուրքական աշխարհի» բաղադրելու թուրքական ծրագրերը խոսքից գործի կվերածվեն:

ՄՈՒՐԱԴ ԲՈՋՈԼՅԱՆ

ՎՐԱՍՏԱՆ

Իրակլի Ծերեթելին պահանջում է Շեւարդնաձեի հրաժարականը

Պրն. Ծերեթելու գլխավոր պահանջը պետության ղեկավարի եւ խորհրդարանի նախագահի պաշտոններից Էդուարդ Շեւարդնաձեի անհապաղ հրաժարականն է: Նա նաեւ պահանջում է ընդդիմությանը տրամադրել շաբաթական 1 ժամ եթերային ժամանակ, պետական իշխանության եւ քաղբանտարկյալների մասին հարցի քննարկման համար հրավիրել խորհրդարանի արտակարգ նիստ, պատժել հուլիսի 9-ի ընդդիմության կազմակերպած հանրահավաքը ցրելու կազմակերպիչներին:

Էդուարդ Շեւարդնաձեն հայտարարել է, որ արդարացի է համարում հուլիսի 9-ին ոստիկանության կողմից Ազգային անկախության կուսակցության նախագահի կալանումը: Այդ մասին պետության ղեկավարը հայտնել է հուլիսի 11-ի ասուլիսի ժամանակ: Շեւարդնաձեն հիշեցրել է, որ իրավապահ մարմինների հետ հանդիպման ժամանակ ինքը հայտարարել է այն իրավունքների մասին, որոնք շնորհվում են քաղաքների ու շրջանների վարչությունների ղեկավարներին «երկրում կարգուկանոն հաստատելու» նպատակով: Մեկնաբանելով Թբիլիսիի Ռուսթավելի հրապարակում հուլիսի 9-ին տեղի ունեցած չարտոնագրված հանրահավաքի ժամանակ ծագած միջադեպը, նա ասել է, որ, ցավոք, տուժել են մի քանի լրագրողներ, իսկ մամուլի ներկայացուցիչների վրա ձեռք բարձրացնելն անթույլատրելի է: «Սակայն ոստիկանությունը ճիշտ է վարվել, երբ Ազգային անկախության կուսակցության նախագահ Իրակլի Ծերեթելուն եւ նրա վարորդին տարել է ոստիկանության բաժին», ասել է Շեւարդնաձեն: «Բանն այն է, որ նրանց ավտոմեքենայի մեջ գտել են ավտոմատ եւ այլ զենքեր»: Շեւարդնաձեն մեղադրել է ընդդիմության գործողությունները եւ, մասնավորապես, Իրակլի Ծերեթելուն, որը, լինելով խորհրդարանի պատգամավոր, թույլ է տալիս իրեն չարտոնագրված հանրահավաքներին գալ զենքը ձեռքին: «Այն հանրահավաքները, որոնք տեղի են ունեցել, ժամանակավրեպական սխալ են եղել: Բնակչությունը ծիծաղում է ընդդիմության վրա, որը գործում է հին կարգախոսներով: Իշխանությունն ու մարդիկ պետք է աշխատեն: Միայն դա կփրկի երկրին», ասել է Շեւարդնաձեն: ՆՏ

ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆ-ԷՍՏՈՆԻԱ

Կկնքվի ազատ առեւտրի պայմանագիր

ՏԱԼԼԻՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԲԻԶՆԵՍ-ՏԵՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Եվրամիության գործադիր կոմիտեն հաղորդել է, որ այս շաբաթ կնախապատրաստվի պայմանագիր Էստոնիայի հետ ազատ առեւտրի մասին: Լատվիայի եւ Լիտվայի հետ Եվրամիությունը ազատ առեւտրի պայմանագրեր է կնքել դեռեւս հունիսին: Սակայն Էստոնիայի հետ պայմանագիրը ավելի ընդարձակ կլինի: Այդ պայմանագրի համաձայն, 1995 թ. փետրվարի 1-ից կողմերը կվերացնեն արդյունաբերական եւ տեքստիլ արտադրանքի ներմուծման վրա դրված բոլոր սահմանափակումները, մինչդեռ Լատվիայի եւ Լիտվայի հետ Եվրամիության կնքած պայմանագրերով կողմերը դեռ մի քանի տարի կարող են պահպանել որոշ արտադրատեսակների ներմուծման սահմանափակումները: Ինչպես եւ մյուս Բալթյան պետությունները, Էստոնիան իրավունք ունի արտադրության որոշ բնագավառներ հայտարարել «նոր ճյուղ», որոնցից պաշտպանի իր տնտեսության առավել խոցելի ոլորտները:

ԱԱՍ
կոոպերատիվ

Կոոպերատիվը առաջարկում է՝
պեմզաբլոկ եւ միջնապատային
սալիկներ բոլորի համար
Տեղափոխումը ցանկացած հասցեով:
Պատվերները ընդունվում են

57-00-85
57-04-29
63-79-38
63-43-65
48-95-31

A STYLE 58.18.41

« ԵՎԱ »

ուսումնական կենտրոնը հրավիրում է Ձեզ

Սովորելու 1-3-ամսյա դասընթացներում հետեւյալ մասնագիտությունների գծով.

- օպերատորական գործ, ծրագրային փաթեթների եւ ծրագրավորման լեզուների ուսուցում IBM PC համակարգիչների վրա
- անգլերեն լեզու սկսնակների համար

Communicative course in English, Learning American English, The Cambrige English course (2 ցիկլով), ամերիկյան ուսումնական հաստատություններ ընդունվողների համար TOETL

- բանկային գործ
- հաշվապահություն եւ համակարգիչների կիրառումը հաշվապահության մեջ
- կոմերցիա եւ էկոնոմիկա
- մերսում (մասաժ)

Դասընթացներն անցկացնում են փորձառու (սերտիֆիկատ) հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն լեզուներով:

Մենք երաշխավորում ենք ոչ միայն ուսուցման բարձր մակարդակ, այլեւ համապատասխան փաստաթղթեր (դիպլոմներ) կենտրոնում:

Ընդունում ենք ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից, ժամը 11-ից 16-ը:

Հասցեն՝ Սայաթ Նովայի փող., 4 (Մ. Սարյանի տուն-թանգարանի դիմաց)

Հեռախոս 58-21-22

ՎԻԼՆՅՈՒՍ

Ռուս-լիտվական երկխոսությունը շարունակվում է

ՎԻԼՆՅՈՒՍ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՆԻ-ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Լիտվայի նախագահ Ալգիրդաս Բրազաուսկասը հայտարարեց, որ ներկայումս ռուս-լիտվական երկխոսությունը շարունակվում է բնական ընթացքով: Նրա խոսքերով, Լիտվայի ղեկավարությունը քննարկում է երկրի տարածքով ռազմական տարանցման ընդհանուր կանոններ, որոնք պետք է կատարեն բոլոր երկրները: Պարոն Բրազաուսկասը կարծում է, որ Ռուսաստանը պետք է ընդունի Լիտվայի պայմանները: Լիտվայի արտգործնախարար Պովիլաս Գիլիսն իր հերթին հայտարարեց, թե «ընդդիմությունն անմաքուր խաղ է սկսել»: Նրա խոսքերով, ՊԱԿ-ի եւ ռազմական հետախուզության հետ գործակցելու վերաբերյալ Լիտվայում կառավարող Աշխատանքի դեմոկրատական կուսակցության (նախկին կոմկուսի) մեղադրանքները անհարգալից են: Պարոն Գիլիսը նաեւ նշեց, որ «Չնայած Ռուսաստանի չափազանց բարդ հասարակական-քաղաքական իրադրությանը, այդ երկիրը չի կարելի սեւ գույնով ներկայացնել»:

Վրաստան. Երկաթուղին եւս կմիանա Ռուսաստանի համակարգին

ԹԲԻԼԻՍԻ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վրաստանի երկաթուղային տրանսպորտի դեպարտամենտի պետ Ռեզո Վաշակիձեն լրագրողներին հայտարարեց, որ դեպարտամենտը դիմել է Ռուսաստանի Դաշնության ճանապարհների ու հաղորդակցության նախարարությանը Ռուսաստանի երկաթուղիների համակարգի մեջ մտնելու մտադրությամբ: Այդ որոշումը թելադրված է Վրաստանի երկաթուղում ստեղծված խիստ ճգնաժամային վիճակով: «Մեր երկաթուղին գոյության ողջ ընթացքում, հայտարարեց Վաշակիձեն, ճանապարհը մնում էր դոտացիոն: Լրավճարների գումարը տարեկան հասնում է 500 միլիոն ռուբլու: Դրա շնորհիվ ամեն տարի մենք ի վիճակի էինք գնել նոր էլեկտրաքարշեր, ջերմաքարշեր, տեխնոլոգիական սարքավորումներ: Մինչդեռ այժմ Վրաստանի երկաթուղին փաստորեն կազմալուծված է: Պետությունից մենք լրավճար չենք ստանում: Եթե նման իրավիճակը շարունակվի մինչեւ տարեվերջ, ապա Վրաստանի երկաթուղին կդադարեցնի իր գործունեությունը»:

ԱՇԳԱԲԱԴ

Թուրքմենստան. Դիմակայությունը սրվում է

ԱՇԳԱԲԱԴ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՆԻ-ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես նշում են թուրքմենական ընդդիմության ներկայացուցիչները, ընդդիմության եւ Սափարմուրադ Նիյազովի վարչակարգի միջեւ դիմակայության սրվելու պատճառ է դարձել ընդդիմադիր ուժերի աչքի ընկնող ղեկավարներից մեկի, հայտնի քաղաքագետ Մոհա Սեյիդմուրադի մահը, որը տեղի էր ունեցել 1994 թվականի հուլիսի 2-ին, անհայտ հանգամանքներում: Հանրապետության իշխանությունները շուրջօրյա հսկողություն են սահմանել ընդդիմադիր շարժումների ղեկավարների եւ ակտիվիստների, այդ թվում եւ տարագրության մեջ՝ Մոսկվայում ապրող գրող Անմուհամեդ Վելսահարի եւ նախկին նախարար Աբդի Կուլիեւի տների նկատմամբ:

Միաժամանակ, Աշգաբադի մոտակայքում գտնվող պատմական Թուրքմեն ամրոցի տարածքում, որը թուրքմեն ժողովրդի հակագաղութային պայքարի պատվարն էր եղել մինչեւ ռուսական զորքերի կողմից գրավվելը 1881 թվականի հունվարի 12-ին, սկսվեց Միջին Ասիայի ամենախոշոր մզկիթի շինարարությունը, որը կոչվելու է թուրքմենական կոմունիստական կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի նախկին առաջին քարտուղար, Թուրքմենստանի նախագահ Սափարմուրադ Աթայի Նիյազովի (Թուրքմենբաշի-Հաջի) անունով:

Մզկիթի շինարարությունը ձեռնարկում են թուրք շինարարներ եւ ֆրանսիական «Բուիգ» ֆիրման:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հուշատետր

Հեղափոխություն, առել է թե՝ անիշխանություն եւ բռնակալություն

... Հեղափոխությունը, ըստ էության, խոզեարք է, նախապատրաստում հասարակական մտքի մահամերձ ջղաձգության, միայն թե բաղադրված՝ հաջորդող վերածնունդով եւ վերափոխմամբ: Քանի որ հեղափոխությունը մի ընթացք է, որը ծնում է իր կրկնությունների անխուսափելիությունը: Եւ նման ամեն մի կրկնություն ճակատագրական մոտեցումն է ամբողջության աղեղի վերջին ու անուղղելի մասնատման, այսինքն՝ ամբողջության մահվան: Ռուս մտածողներից մեկը, որ մյուսներից ավելի լիարժեքորեն մարմնավորել է 20-րդ դարի հոգեւոր վերածնունդը, կրոնական փիլիսոփա Նիկոլայ Ալեքսանդրովիչ Բերդյաեւը «հեղափոխություն» բառի կողքին մշտապես դնել է «անիշխանություն» եւ «բռնակալություն» բառերը, գտնելով, որ հասարակական մարմնի կյանքի այդ երեք դրսեւորումները իրենց արտաքին ամբողջ տարբերությամբ հանդերձ, ներքնապես զուգորդմամբ: Այն բանը, թե մտավորականությունը ինչպիսի հեշտությամբ ու արագությամբ կանգնեց տառապած ժողովրդական զանգվածների քաղաքական ու սոցիալական հեղափոխականացման ճանապարհի վրա, ոչ քաղաքական սովորական սխալ էր, ոչ էլ գործելակերպի թերություն: Դա բարոյական սխալ էր»: Համապատասխան բանավոր հրապարակում, մտավորական միջինների նման շրջանում «աղետալի արագությամբ» ժողովրդական զանգվածների սոցիալական բնազդներին ներարկեցին նորաբույս երիտասարդական գաղափարները: Ընդհանրապես հեղափոխական գաղափարներով փոթորկվող մարդիկ, ինչպիսին ուսանողությունն էլ հանդես գան, իրենց բուն էությամբ նրանք սոցիալիզմի համախոհներ են: Ու երբ կոմունիստները՝ Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի պատգամավորները, արեռով ընդունեցին ՀՀՇ-ականների նույքերը, որ կոչ էին անում գլուխ ծռել Թուրքիայի առջեւ, հաց եւ էլեկտրականություն խնդրելով նրանցից, ես տարակուսանքով:

Միայն ողջունել կարելի է ազգային ամեն մի կուսակցություն եւ ազգային ամեն մի շարժում, երբ միայն նրանք, հենվելով առողջ բանականությունը, սրափ եւ գործնական անհանգստություն են արտահայտում սեփական ժողովրդի ճակատագրի համար: Բայց Սիամանթոյի եւ Շիրազի խոսքերով ասած, ես թքած ունեմ ամեն մի առաջադեմ հասարակական կազմակերպության վրա, երբ նրա հաղթանակը ձեռք է բերվելու իմ ժողովրդի կյանքի գնով: Ես կողմնակից եմ իմաստուն բանաստեղծի փիլիսոփայական ճշմարտությանը. «Բոլոր առաջադիմականները հետադիմական են, երբ կործանվում է մարդը»:

Տոլստոյականությունը մեր տունը քանդողն է

Ես Ղարաբաղյան շարժմանը նախապատրաստվել եմ իմ ամբողջ էությամբ: Ամեն ինչ գրել եմ եւ գրել եմ ինձ համար, հաճախ դուրս գրելով նրանց մտքերը, ովքեր արդեն հասցրել են վերլուծել հայոց պատմությունները ու հեղափոխական

Էջեր ղարաբաղյան իրադարձությունների եւ խոհերի գրքից

Հարազատ հողի վերքերն անցնում են իմ սրտի միջով

ԶՈՐԻ ԲԱԼԱՅԱՆ

րես ամուր կապված են իրար եւ կազմում են մեկը մյուսի անմիջական շարունակությունը: Դա այնքան նման է այն ամենին, ինչ տեղի ունեցավ Հայաստանում այն բանից հետո, երբ չարաշահելով Ղարաբաղյան շարժման խնդիրները ու նպատակները, իսկական հեղափոխություն կատարեցին: Ընդհանրապես նախկին ԽՍՀՄ բոլոր հանրապետություններում հեղափոխության համար հողը հերկված էր վերակառուցման օրյեկտիվ գործընթաց-գործառույթներով, իսկ հեղափոխությունն ինքը կատարվեց այն օրերին, երբ սկսեց աշխատել ԽՍՀՄ ժողովրդական դեպուտատների առաջին համագումարը: Մնացածը չեղերում արդեն տեխնիկայի հարց էր կամ, ինչպես քաղաքական տեսաբանները են գրում, կախված էր արկածախնդիրների ակտիվությունից: Բանն այն է, որ մենք ընդհանրապես կարիք չունեինք հեղափոխություն կատարելու: Թողնենք այն փաստը, որ արդեն հետպատերազմյան ժամանակաշրջանում, կուսակցության 20-րդ համագումարից հետո, խրուշչովյան հալոցքից հետո, Հայաստանի ղեկավարները մեծամասնությամբ նախեւառաջ ազգային գործիչներ էին: Որքան էլ զերծ լինեին ամբողջատիրական մտածելակերպից, նրանք իսկական հայրենասերներ էին եւ, իհարկե, ծիծաղելի կլիներ փորձել տապալել նրանց, անենք մինչ վերակառուցումը: Արյան մեջ կխեղդեին Հայաստանը եւ ուզածը այլ երգան:

Թատերական հրապարակում գործադուլի կոչ անող անվերջանալի միտինգները միամիտ ամբոխի համար անճկատելիորեն վերածվեցին հեղափոխության: Եւ հասարակության համար վտանգավորն այն էր, ինչը դեռ դարասկզբին մարգարեաբար նախազգուշացնում էր Բ. Պ. Ստրուվեն: Մտավոր միտինգները նա անվանում էր «ներարկում»: Եւ գրում էր. «Մտավորականության գաղափարների քաղաքական արմատականության ներարկումը ժողովրդական բնազդների սոցիալական արմատականության մեջ կատարվում էր աղետալի արագությամբ, որ տեղ էր: Չէ՞ որ դա այնքա՞ն բնական, այնքա՞ն օրինաչափ է, հեղափոխականների իշխանության գլուխ կանգնելը մեկ էլ նեղանալ է հին աշխարհի կործանում: Այսինքն՝ հայրերի կառուցած աշխարհի, նրանց կողմնորոշման, հայացքների կործանում: Կոմունիստները իզուր էին վիճում Հայ դասի գաղափարները Հայաստանի անկախության առաջին հռչակագրի մեջ մտցնելու առիթով: Մեր պատմության մեջ նման բան արդեն եղել էր: Հեղկոմի առաջին հռչակագրում հայ բոլշեւիկները Թուրքիային դիմել էին հետեւյալ տողերով. «Հայաստանի հեղափոխական կոմիտեն լիահույս է, որ վայելում է Թուրքիայի աշխատավոր մասսաների վստահությունն ու համակրանքը, մի ժողովրդի, որն արդեն հասկացել է թուրքական հասարակության դարավոր ճնշումից ազատագրվելու անհրաժեշտությունը, եւ հաշվի առնելով, որ մենք Թուրքիայի հետ հանդիսանում ենք Սեւրի պայմանագրի բռնամիները, անհապաղ օգնության ձեռք կմեկնի մեզ, երբ մենք տապալենք մեր բռնավորին (դաշնակներին), նրա հետ պայքար կմղենք Անտանտի գիշատիչների դեմ: Մենք համոզված ենք նաեւ, որ ոչ թե հաղթանակի սուրը պետք է պայմանագիր թելադրի Խորհրդային Հայաստանի եւ Թուրքիայի աշխատավորների միջեւ, այլ՝ եղբայրական համերաշխությունը եւ Խորհրդային Հայաստանի ու Թուրքիայի աշխատավորության համաձայնությունը»:

Մենք խաչաեղյալ ենք, թե ինչ պատասխան տվեց խաւն բվականի Թուրքիան մի այդպիսի հռչակագրի: Գիտենք նաեւ, թե ինչ պատասխան տվեց այսօրվա հայ հեղափոխականների «վստահությանն ու համակրանքին» ինքնակամ բվականների Թուրքիան. կարմիր կովի նման չէր փոխելու իր կաշին: Միայն քաղաքական կուրությամբ տառապող մարդը կարող է հավատալ, թե Թուրքիան հաց կտա Հայաստանին ու զենք չի տա Ադրբեջանին: Նույնիսկ մի ակնթարթ կողմնորոշումը փոխելու փորձը ինչ էր մնում կործանման հասցներ Հայաստանին: Չէ՞ որ այս ամենը նույնպես սոցիալիզմի ծնունդ էր:

գործընթացները: Երբեմն կարդալով ֆրանսիացիների կամ ռուսների կյանքից, ես մտածում էի իմ հայրենակիցների մասին, որովհետեւ շատ ընդհանուր բաներ էի տեսնում նրանց մեջ, մանավանդ հասարակության «հեղափոխական վերափոխությունների» ժամանակ: Ու այդ պահին աչքիս առաջ պատկերվում էր իմ հայրենակիցների կերպարը: Հայը չի զգում իրավունքի եւ պարտականությունների միջեւ գոյություն ունեցող անխզելի կապը: Նրա գիտակցության մեջ մրգացնել է իրավունքի գիտակցումը եւ պարտականությունների գիտակցումը: Նա խեղդվում է անպատասխանատու կոլեկտիվիզմի մեջ, բոլորի համար պահանջներ դնելու անհրաժեշտության մեջ: Այսօրվա հայի համար, ի տարբերություն իր նախնիների, դժվար է զգալ, որ ինքն է իր ճակատագրի դարբինը: Այստեղից էլ կարոտը անցած ժամանակների հանդեպ, սոցիալիզմի հանդեպ: Բայց ես գիտեի, որ ճակատագրի կողմից նրան պարտադրած դարավոր նիհիլիզմից հետո հայը կոգեւորվի, հենց որ զգա հաղթանակի համը: Նրան անհրաժեշտ էր իր մեջ սպանել մի ինչ-որ, ես կասեի, յուրօրինակ հայկական տոլստոյականություն: Տոլստոյի հանդեպ իմ անսահման հարգանքով հանդերձ, ոչ մի կերպ չեմ կարող չընդունել Նիկոլայ Բերդյաեւի բնկուզեւ ոչ միշտ անվիճելի մտքերն այն մասին, թե ինչպես Լեւ Նիկոլաեւիչը ակամա բարոյապես վիժեցնում էր ռուս ժողովրդի համար պատմական կյանքով ապրելու, իր պատմական դերը եւ պատմական առաքելությունը կատարելու հնարավորությունը: Փիլիսոփայի ազդեցության տակ գրեցի. «Հայաստանը շատ պատերազմներ ու ճակատամարտեր է տանուլ տվել այն պատճառով, որ նրա մեջ իշխել է պատերազմի տոլստոյական գնահատականը: Հայ ժողովրդին պայքարի ահեղ ժամին բալացրել են, դավաճանությունից ու անասնական էգոիզմից բացի, հենց այդ նույն տոլստոյական բարոյական գնահատականները: Այդ բարոյախոսությունը զինաթափ է արել Հայաստանին ու նրան հանձնել բռնամու ձեռքը»:

Շարունակելի

Սկիզբը՝ 21, 25, 28 մայիս, 1, 4, 8, 11, 15, 29 հունիս, 2, 7 հուլիս

ԲԱՆԱՎԵՃ

Գիժը չի ամաչում, գժի տերն է ամաչում

ԲԱԳՐԱՏ ՈՒԼՈՒԲԱԲՅԱՆ

Վերջերս պատահաբար ձեռքս էր ընկել Հայաստանի ոեֆորմների ասոցիացիայի օրգան «Արամազդ» ռուսերեն թերթի առաջին համարը (ս. թ. մարտի 1), որն սկզբից մինչեւ վերջ լեցուն էր այդ ասոցիացիայի պրեզիդենտի առաջին տեղակալ, թերթի խմբագիր, ոչ անհայտ Սուրեն Այվազյանի «պատմագիտական» խզբզանքներով: Չդիմացա, կարծիքս հրապարակեցի «Ազգի» ապրիլի 14-ի համարում: Այն ժամանակ ես բնավ էլ չէի մտածում, թե դրանով խելքի պիտի գա, ուղղվի պիտի հանրահռչակ ստաբույծը: Սակայն հույս ունեի, թե կբացվեն նրա զոհերի աչքերը, զոհերի, որ շատոնք էին՝ ասոցիացիայի պրեզիդենտից մինչեւ շարքային աշխատողները, ցա՞ս մարդիկ, նրանցից հետո էլ՝ ընթերցողները, որոնց շարքերում քիչ չեն միամիտ մարդիկ՝ պատրաստ մոլորվելու ազգային փուչ սնապարծության ու վայրենի սգիտության այլազանական շուշխուններով:

Փա՜ռք աստուծո, ելույթս սպասված դերն ունեցել է. Այվազյանի հետ այլեւս գործ չունեն ո՛չ ասոցիացիան, ո՛չ էլ նրա թերթը: Կոնկրետ գործի մարդիկ ազատվել են Այվազյանից ու նրա բամբասանքների պեսպես ամեն տեսակ հեղեղումներից:

Դժբախտաբար՝ միայն ասոցիացիան ու նրա թերթը, որովհետեւ սուրենայվազյանները ընչաքներների այն տեսակից են, որոնք անպայման վերականգնվում են: Վերականգնվում են նույնիսկ իրենց ամենայնչին մի մասից, ականջից կամ պոչի մնացորդից: Եւ, ահա՛, Այվազյանը հիմա էլ «վերականգնված» հայտնվել է մի այլ ամսագրում, որ կոչվում է «Քարեդարան» (ասեմ, որ ճիշտը «Քարադարան» է, եթե իհարկե, այնտեղ քարե հուշարձաններ են պահելու եւ ոչ թե ունենալու են քարե պահարան): «Քարադարանի» օրգան «Մեծամոր» թերթ է սարքել, որի առաջին համարը հիմնականում «Ազգում» ունեցած իմ ելույթի պատասխանն է, մեկ էլ իր «պատմագիտական» ստերի ու զառանցանքների նոր հավաքածուն:

Այստեղ ես չպետք է որեւէ խոսք ասեմ պատասխան կոչվածի մասին, որովհետեւ դա կնշանակեր լուրջ բանի տեղ դնել հրապարակումը, երբ այն պարզապես մի նոր հիմարություն «է. բերանը լցրած աղտեղություններ է դուրս տալիս, եւ այդ պահին ես եմ հայտնվել նշանակետում: Ա՜յդ էր մնացել, որ հիմա էլ բացատրեի, իբրեւ պատշաճություն, թե «ինչո՞վ էր զբաղված Ղարաբաղից եղվարդ տեղափոխված Բագրատ Ուլուբաբյանը»: Եւ ու՞մ առաջ, սուրենայվազյանական շաղակրատությա՞ն:

Բայց հայագիտությունն ու հայ ժողովրդի բարի ու առանինի անունը պատշաճության կարիք ունեն, եւ ես նորից կոչ եմ անում լրջախոհության: Մանավանդ նրա՛նց, որ այդ կիսագրագետ բամբասակի համար կույր ու համր գործիք են դառնում, նրան տրամադրում միջոցներ ու հնարավորություններ, որտեղից հրապարակ հանի իր հիմար, բացահայտորեն սքեյ փչոցները: Մ՜յ, «Մեծամոր» կոչված այս զառանցաթերթում, օրինակ, գրել է, թե «Հեսեյալ մարզերն էին ընդգրկված Մեծ Հայք նահանգի կազմում», եւ ցուցակի մեջ է մտցրել Վիրքը՝ Տփղիս մայրաքաղաքով, ինչ-որ Վարարաս՝ Դավրեժ մայրաքաղաքով: Իհարկե, քաղաքակիրթ աշխարհում եթե ուրիշ մեկը Մեծ Հայքը նահանգ կոչի, նրան մի արկընկեց տարածություն հեռու կպահեն պատմությունից ու աշխարհագրությունից... Իսկ սա հետո էլ այդ Մեծ Հայք «նահանգի» մեջ է մտցնում Տփղիսն ու Դավրեժը (Թավրիզ): Իսկ նրանց տերերը, որ գան, բացատրություն պահանջեն, աշխեն ցույց տալ, թե այդ ո՞վ է ծեգ այդպիսի տեղեկություն կամ վկայություն հաղորդել՝ գիրերով, բառով, զաղտագրով, որտեղից աշխարհում ուրիշ ոչ ոք չիմանա, ոչ որեւէ պատմական աղբյուր, ո՛չ հեղինակ, ո՛չ պատմություն:

Ի՞նչ պիտի պատասխանեք: Գուցե ասեք. «Գիտե՞ք ինչ, սա մեր գիժն է, ժամանակ առ ժամանակ այսպես ցավը բռնում է, խելառություններ է անում, ուղղակի դուրս է տալիս...»:

Բայց չէ՞ որ նրանք էլ կասեն. «Ախր մե՞ր տղերք, գժեր ու խելագարներ մենք էլ ունենք: Սակայն մենք նրանց պահում ենք իրենց համար սահմանված հատուկ տեղերում: Իսկ դուք ազատ եք արձակել եւ չեք մտածում, թե դրա վերջն ի՞նչ կլինի»:

Եւ հիմա էլ ես՝ սովորական, իր գործի տեր, իր ազգային ու մարդկային անհատական արժանապատվությունը հարգող, հարկ եղած դեպքում էլ պաշտպանող մի մարդ, ձեզ եմ դիմում, «Քարադարանի» տերեր թե «Քարեդարանի բնակիչներ», կապեցե՛ք ձեր գժին, զսպեցե՛ք նրան: Չէ՞ որ մեր ժողովուրդն է ասել՝ գիժը չի ամաչում, որովհետեւ ո՛չ ամոթ ունի, ո՛չ խելք, ո՛չ վախ: Գժի տերն է ամաչում: Գժի տե՛րը, որ դուք եք դարձել՝ առանց հաշվի տալու, թե ու՛մ եք հովանավորում, ինչի՞ համար, ի՞նչ միջոցներով: Հատկապես միջոցներո՞վ: Բա այսօրվա Հայաստանում էլ վիրխարի գումարներ քամուն կտան, թե ի՞նչ է, սեր են բուծում, բազմացնում, թե ի՞նչ է, ժողովրդի միամիտ ու անտեղյակ խավերին պիտի մոլորեցնե՞ն:

Ես համոզված եմ, որ դուք եւս վերջ ի վերջո հասկանալու եք, ուշքի եք գալու, ինչպես դա եղավ Ռեֆորմների ասոցիացիայում: Բայց չէ՞ որ դա կարող է եւ ու՞շ լինել, շա՞տ ուշ:

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱ

Եւրոպական խարտիայի սեմինար

Հուլիսի 8-ին Հայաստանի Գիտությունների ազգային ակադեմիայում տեղի ունեցավ եւրոպական էներգետիկական խարտիայի սեմինար եւրոպական հանձնաժողովի SUNERGY ծրագրով: Այն կազմակերպել էր Աթենքի Ազգային տեխնիկական համալսարանը եւ ՀՀ էներգետիկայի եւ վառելիքի նախարարությունը:

Եւրոպական էներգետիկ խարտիան ստորագրվել է 1991 թ. դեկտեմբերի 17-ին, Հաագայում, 50 երկրների կողմից: Մեր հանրապետությունը 1991 թ. ստորագրել է եւրոպական էներգետիկական խարտիան եւ ստորագրող մյուս երկրների նման պարտավորություն է վերցրել իրականացնելու խարտիայում ամրագրված քաղաքական դեկլարացիաները: Այս նպատակին է ծառայում եւրոպական էներգետիկական խարտիայի հիմնական համաձայնագիրը, որի իրագործումը կատարվում է ՀՀ էներգետիկայի եւ վառելիքի նախարարության կողմից: Ստեղծվել է աշխատանքային խումբ, որի մեջ մտնում են նաեւ Գերագույն խորհրդի, էկոնոմիկայի եւ արտաքին գործերի նախարարությունների ներկայացուցիչներ: Ի դեպ, մեր հանրապետության պատվիրակությունը Բրյուսելում գործուն մասնակցություն է ունեցել հիմնական համաձայնագրի վերաբերյալ բանակցություններին: Խարտիայի քարտուղարությունը գոհունակություն է հայտնել Հայաստանի պատվիրակության ակտիվ աշխատանքից, եւ մեր հանրապետությունը մտել է այն երկրների խմբի մեջ (Ռուսաստան, Ղազախստան, Ուկրաինա, Հայաստան), որտեղ եւրոպական համագործակցությունը խարտիայի առնչությամբ կազմակերպել է սեմինար: Առաջին սեմինարը տեղի ունեցավ 1993 թ. հուլիսի 19-20-ը, Երեւանում, իսկ այս սեմինարը նպատակ է հետապնդում մեր մասնագետներին ծանոթացնել եւրոպական խարտիայի հիմնական պայմանագրի սկզբունքներին, դրույթներին եւ օժանդակելու նրանց հետագա իրագործմանը:

Ներկայումս հիմնական համաձայնագրի վերաբերյալ բանակցությունները մտել են եզրափակիչ փուլ, եւ նախատեսվում է սեպտեմբերին ստորագրել այն: Առավել առաջատար փուլում է գտնվում միջուկային արձանագրությունը, որտեղ հիմնական ուշադրությունը հատկացվում է անվտանգության հարցերին եւ էներգախնայողության արձանագրությանը, որը հիմք է դնում ստորագրող երկրների միջեւ նոր էներգաարդյունավետ տեխնոլոգիաների փոխանակման համար:

Սեմինարը ողջույնի խոսքով բացեց ՀՀ պետնախարար Ս. Թաշճյանը, իսկ ՀՀ էներգետիկայի եւ վառելիքի փոխնախարար Կ. Գալուստյանը մանրակրկիտ ձեւով ներկայացրեց եւրոպական էներգետիկայի խարտիայի աշխատանքների ընթացքը, մեր հանրապետության մասնակցությունը դրան: Այնուհետեւ ներկայացվեցին ՀՀ էներգետիկայի օրենսդրությունը եւ կանոնադրությունը, ամփոփվեցին 1993 թ. անցկացված սեմինարի արդյունքները, ինչպես նաեւ էներգետիկայի խարտիայի վերջին նվաճումները:

ՍՏԵՓԱՆ ՊԱՊԻԿՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **միջազգային**

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Հունաստանը տանում է հաղթանակը

Եվրոպական դատարանը հրաժարվեց բավարարել Եվրոպական համագործակցության հանձնաժողովի պահանջը՝ Մակեդոնիայի նկատմամբ էմբարգոն վերացնելու մասին:

Խոսքը տնտեսական էմբարգոյի մասին է, որը փետրվարի 16-ին Հունաստանը միակողմանի կարգով՝ առանց Եվրոպական միության գործակիցների հետ նախնական խորհրդակցությունների, մտցրել էր հարեւան Մակեդոնիայի դեմ: Արենսի քայլը հարավսլավական նախկին հանրապետության նկատմամբ հետեւյալն է. մակեդոնացիները անօրինական կերպով հունական պատմական

Արենսի ցնծությունը, ճիշտ է, մի քիչ մռայլվեց հաջորդ օրը Եվրոպայի խորհրդի նստաշրջանի ժամանակ: Հունական պատվիրակությունը մակեդոնյան հարցի քննարկման ժամանակ հայտնվեց մեկուսացման մեջ: Նստաշրջանում ելույթ ունեցած Լյուքսեմբուրգի ներկայացուցիչ Մարսել Էնեն-Կոռնեսը արտահայտվեց, որ իր երկիրը մտադիր չէ կռվել ոչ Բելգիայի հետ, որն իր կազմում Լյուքսեմբուրգ անունով

նահանգ՞ է, աշխարհագրական միայն ժամանակավոր աստում կիր, քանի որ, ինչպես նշեց ԵՀՀ-ի ներկայացուցիչը, խնդրի քննարկումը բնավ ինտամզված կամ վերացված չի: Խոսքն այն մասին է, որ եզրահանգումը, թե մակեդոնյան կոնֆլիկտում հունական կողմի գործողությունները օրինավոր են հիմնավորված, պահանջում է իրավիճակի մանրամասն քննարկում: Իսկ դա կպահանջի առնվազն կես տարի: ԵՀՀ ներկայա-

խորհրդանիշները օգտագործում են իրենց պետական սիմվոլիկայում եւ բռնակալական ձգտումներ են փայփայում Հունաստանի դեմ: Եվրոպական համագործակցության հանձնաժողովը (ԵՀՀ) դիմել էր Լյուքսեմբուրգում Եվրոպական դատարանին, խնդրելով քննել Մակեդոնիայի հարցը եւ Հունաստանից պահանջել վերացնել տնտեսական շրջափակումը, որը բացասաբար է ազդում ոչ միայն մակեդոնիան, այլ նաեւ Եվրոպական տնտեսության, նախեւառաջ առեւտրի վրա:

Եվրոպական դատարանի որոշումը Հունաստանի համար կրկնակի նշանակություն ունի: Հունաստանը, վարչապետ Անդրեաս Պապանդրեուի խոսքերով, լիովին արդարացված է այն քննադատությունից հետո, որին ենթարկեցին ուրիշ կառավարությունները: Վերացավ այն տհաճ նստվածքը, որը մնացել էր Եվրոպական միությունում Հունաստանի կես տարվա նախագահությունից հետո: Այդ կես տարում էր, որ բռնկվեց մակեդոնյան ճգնաժամը, եւ Եվրոպական միության գործերի համար պատասխանատվություն կրող Հունաստանի համար հատկապես դժվար էր դիմանալ միության իր գործընկերների քննադատությանը: Պատահական չէ, որ Պապանդրեուն Եվրոպական դատարանի որոշումը համարեց «երջանիկ օրը» Հունաստանի համար: Վարչապետի կարծիքով, այդ որոշումը վկայում է, որ իր երկրի քայլերը «լրիվ օրինական էին»:

նախանցյալ ամի, ոչ էլ Նիդեռլանդների, որի դուռը նման է Լյուքսեմբուր-

ցուցիչը հույս հայտնեց, որ տարվա վերջին Եվրոպական դատարանը

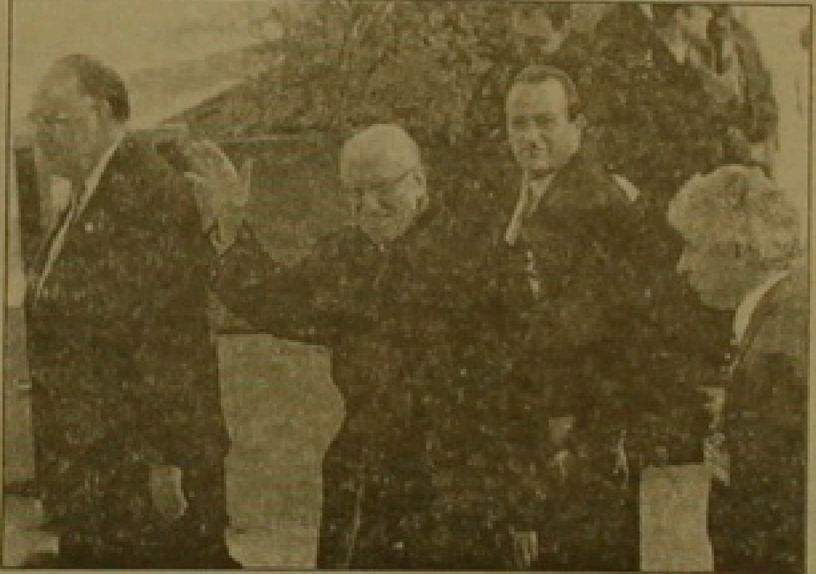

գրան դռոշին: Հունաստանը կոչ արեց «փակել Եվրոպական ֆինանսական ծրագիրը, որից օգտվում է Հունաստանը»:

Ֆրանսիացի ժան Միտեբենեն առաջարկեց, քանի որ հարցի քննարկումը մնում է փակուղի, դիմել ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին, կարգավորելու հույն-մակեդոնյան հակամարտությունը: Կասածվեց նաեւ Եվրոպական համագործակցության հանձնաժողովը, որը մեղադրվեց կոնֆլիկտային հարցերի լուծման գործում «անզորության» մեջ:

Եվրոպական դատարանի որոշումը ճանաչելով Եվրահանձնաժողովի փաստարկները որպես լրջմիտ եւ միանգամայն տեղին», կկայացնի վերջնական վճիռ բողոքել մակեդոնյան հարցում: Եվրահանձնաժողովը մտադիր չէ փոխել իր տեսակետը: Իր կողմից, Հունաստանն էլ, սիրտ առնելով, այժմ պահանջում է Եվրոպական միության արտաքին-խորհրդական գործերով կոմիսար Հանս վան դեր Բրուկին «ազատել» աշխատանքից: Այսպիսով, Եվրոպական միության բնդերում հատուանում է եւս մի նոր կոնֆլիկտ:

«Սեգոդնյա», 2 հուլիս

ԱՖՐԻԿԱ

Ուգանդացի բռնատեր սաուդյան առանձնությունը

Քաղաքական ասպարեզից հեռացած բռնատերները մերթ ընդ մերթ արժանանում են զանգվածային լրատվության միջոցների ուշադրությանը: Մասնավորապես Le Point հանդեսը վերջերս անդրադարձավ Ուգանդայի նախկին բռնատեր 68-ամյա Իդի Ամին Դադայի ներկա կյանքին: Երբեմնի արյունարբու բռնակալը յուրօրինակ կենսաթոշակի է անցել եւ հանգիստ օրեր է անցկացնում Սաուդյան Արաբիայի Ջեդդա քաղաքի իր սեփական առանձնատանը: Տարագրությունը եւ Սաուդյան Արաբիայի տաքը գրեթե չեն նվազեցրել Ամին Դադայի քաշը, որն իր շուրջ 40 զավակներով եւ մի քանի կանանց շրջապատված օրեր նեց իր հանգիստ անցնելու 15 տարին: 15 տարի առաջ Տանզանիայի ղեկավար Նիերերեի զորքերը Իդի Ամին Դադային վռնդեցին Կամպալայում գտնվող նրա աթոռից, որտեղ Ուգանդայում վերջ դնեն բռնակալական վարչակարգին: Մեծ Բրիտանիայի թագավորական ամենահայտնի զորագնդերից մեկի խոհարարի նախկին օգնական Ամին Դադան սպայական կոչում էր ստացել Ուգանդայի անկախացման ժամանակաշրջանում, որից հետո զանազան, արդեն ոչ խոհարարական միջոցների դիմելով կարողացել էր հասնել բանակի հրամանատարի պաշտոնին, որն աֆրիկյան երկրներում մի օր իշխանությանը տիրելու հիանալի հնարավորություն է ընձեռում: Ամին Դադան կարողացավ իր նպատակին հասնել 1971 թ. հունվարին մի քանի գումարտակների եւ «Շերման» տիպի վեց տանկերի օգնությամբ:

Բռնակալության նախկին չեմպիոն Ամին Դադան իշխանության գլուխ

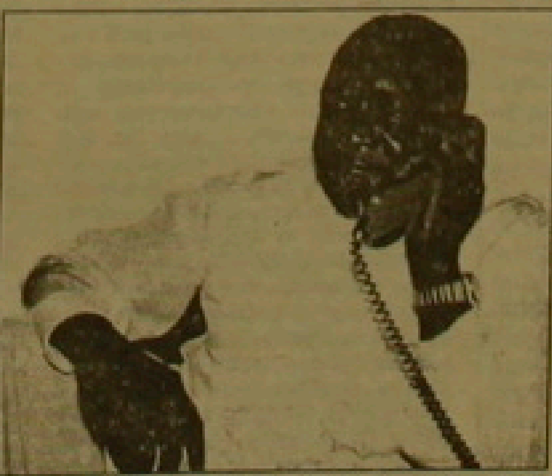

անցնելու պահից մարտահրավեր նետեց իր նախկին տերերին՝ անգլիացիներին: Ազգայնամոլ այդ գործիչը Ուգանդայից արտաքսեց 30 հազար հնդիկների ու պակիստանցիների: Դա լուրջ սխալ էր, քանի որ այդ առեւտրականների եւ գործարար մարդկանց շնորհիվ ոտքի կանգնած տնտեսությունը փլուզվեց: Լինելով խավարամիտ բռնակալ, նա կարգադրեց զանգվածային սպանություններ գործել, բանտարկեց ընդդիմախոսներին, կազմակերպեց բազմաթիվ ցեղերի բնաջնջումը: «Միջազգային ներում» իրավապաշտպան կազմակերպության տվյալների համաձայն, զոհերի թիվը հասավ 100-300 հազարի: Փառամոլ Ամին Դադան չզլացավ նույնիսկ իր դերը խաղալ Բարբեթ Շրյոդերի ֆիլմերից մեկում:

Այսօր այդ «աֆրիկյան Կալիգուլան» անհեթեթ գոյություն է պահպանում: Նրա առանձնատունը հսկողության տակ է, եւ այդ ձեւով նա արժանանում է Սաուդյան Արաբիայի տիրակալների ուշադրությանը: Ջեդդայում բնակվող օտարերկրացիները Ամին Դադային երբեմն տեսնում են ճերմակ հագուստով իր առանձնատնից դուրս գալիս կամ մզկիթում, ուր նա այցելում է կանոնավոր կերպով: Նախկին բռնակալին կարելի է տեսնել նաեւ իր ծաղրանկարային ջիպը վարելիս, որը գնվել է հանուն իսլամական համերաշխության Սաուդյան Արաբիայի Ֆահդ թագավորի հատկացրած ռոճկ կենսաթոշակի շնորհիվ: Թեեւ սաուդյան թագավորական ընտանիքները Ամին Դադայի ծախսերը չեն հրավիրում, նա նշանավոր հյուրի համբավ ունի, չնայած քաղաքի ու սրճարանների վարքեր աֆրիկյան արտաքինի իր անցյալին: Չզուսպվոր Իդի Ամին Դադան շարունակում է պահպանում պահել: Աֆրիկան հեռու չէ:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՐԲԵՐՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

ՀԱՀ. Ոսկու պաշարները կրճատվել են

ՅՈՀԱՆՆԵՍԲՈՒՐԳ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մայիս ամսվա համեմատությամբ հունիսին Հարավային Աֆրիկայում ոսկու եւ օտարերկրյա արժույթի ընդհանուր պաշարները կրճատվել են 1,2 տոկոսով, հաղորդել է Հարավաֆրիկյան Հանրապետության կենտրոնական ռեզերվային դրամատունը: Պաշարի ընդհանուր արժեքը հունիսին կազմեց 1,90 մլրդ. ամերիկյան դոլլար, մինչդեռ մայիսին 1,95 մլրդ. էր: Ինչպես նշել է դրամատունը, Հարավաֆրիկյան Հանրապետության ոսկու պաշարը կրճատվել է 3,4 տոկոսով: Նրա արժեքը մայիսին 1,515 մլրդ. դոլլարից նվազել է հունիսին, կազմելով 1,463 մլրդ.: Սակայն, օտարերկրյա արժույթի պաշարները ոչ միայն չեն նվազել, այլեւ փոքր-ինչ աճել են. մայիսին դրանք կազմել են 442 մլն., իսկ հունիսին՝ 471 մլն. դոլլար:

Ալի Սալեմ ալ Բեյդը թողնում է քաղաքականությունը

ԿԱՀԻՐԵ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադենում գտնվող հարավեմենցի ղեկավար Ալի Սալեմ ալ Բեյդը որոշել է «մեկընդմիշտ թողնել քաղաքական գործունեությունը», երկուշաբթի հայտարարեց Օմանի լրատվության նախարար Աբդել Ազիզ Բեն Մուհամմեդ ալ Ռավասը միացյալ Եմենի մայրաքաղաք Սանայից վերադառնալուց հետո: Սակայն, Հարավային Եմենի ղեկավարության երկրորդ դեմք Աբդել Ռահման ալ Ջիֆրիի խոսքերով, ռազմական պարտությունից հետո Սաուդյան Արաբիայում հայտնված այդ ղեկավարության անդամները «սերտորեն խորհրդակցում են Ալի Սալեմ ալ Բեյդի հետ»: Ալ Ջիֆրին նաեւ նշեց, որ «Հարավում պատրաստվում են հյուսիսցի ագրեսորների դեմ լայնածավալ պարտիզանական պատերազմի, եւ օկուպացմանը վերջ կտրվի»:

Իշխանուհի Դիանայի մերկ նմանակի նկարը վրդովեցնում է անգլիացիներին

ԼՈՆԴՈՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բուքինգհեմի պալատը դատապարտել է «Փենտհաուս» ամերիկյան հանդեսի մտադրությունը՝ իր հաջորդ համարում տպագրելու մի մերկ դերասանուհու լուսանկար, որը նման է արքայադուստր Դիանային՝ բրիտանական թագաժառանգի տիկնոջը: Թագավորական պալատի պաշտոնական ներկայացուցիչը նշեց, որ այդ հրատարակության խմբագիրների գլխում ծագած գաղափարը հանրահայտ անձի կերպարը լրջորեն շահագործելու օրինակ է եւ կարող է բարոյական վնաս հասցնել տիկին Դիանային:

ՊԵԿԻՆ

Չինաստան-ԱՄՆ. Զինվորականների կապերի ընդլայնում

ՊԵԿԻՆ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Չինաստանի կառավարությունը դրականորեն է վերաբերվում չին եւ ամերիկացի զինվորականների համագործակցության զարգացմանը, ակնկալելով երկու երկրների բանակների պարբերական կապերի ընդլայնում», այնտեղ հայտարարեց ՉԺՀ կենտրոնական ռազմական խորհրդի փոխնախագահ գեներալ Լյու Հուացինը: Նա հանդիպում ունեցավ Խաղաղ օվկիանոսում ԱՄՆ-ի ռազմածովային ուժերի հրամանատար, ծովակալ Լարսոնի հետ:

Հուացինի խոսքերով, միջքաղաքական փոխանակումները եւ փոխգործողությունը ոչ միայն համապատասխանում են երկու երկրների շահերին, այլեւ նպաստում ամբողջ աշխարհի խաղաղությանն ու կայունությանը:

Իր կողմից, ամերիկացի ծովակալը գոհունակություն հայտնեց երկու երկրների ռազմական կապերի վերականգնման առթիվ, ընդգծելով, որ նրանք ընդհանուր շահեր ունեն Ասիախաղաղօվկիանոսյան շրջանի կայունության պահպանման, ինչպես նաեւ տնտեսական զարգացման գործում:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

ՉՎԱՑՈՒՑԱԿ

1994 թվականի հուլիսի 1-ից մինչեւ հուլիսի 31

Երեւանից (Զվարթնոց)						Երեւան		
Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	ժամանում	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	ժամանում
-2-----	ՏՈՒ-154	00.05	02.55	RЗ 1241	ԱԹԵՆՔ	RЗ1242	21.40	*02.10
1-3-5--	ՏՈՒ-134	08.20	11.25	RЗ 7117	[illegible]	RЗ 7118	12.25	13.45
-2-----	ՏՈՒ-154	00.05	06.00	RЗ 1241	ԲԵՅՐՈՒԹ	RЗ 1242	18.00	*02.10
-2--5--	ՏՈՒ-154	13.50	21.00	RЗ 7095	ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ	RЗ 7096	23.00	*00.35
------7	ՏՈՒ-134	08.00	10.15	RЗ 105	ԹԵՀՐԱՆ	RЗ 106	11.45	13.10
1234567	ՏՈՒ-154	06.20	09.00	RЗ 910	ՄՈՍԿՎԱ	RЗ 909	10.20	12.45
---45--	ՏՈՒ-154	13.00	18.15	RЗ 894	ՄՈՍԿՎԱ	RЗ 893	19.50	22.15
123--67	ԻԼ-86	13.00	18.15	RЗ 900	ՄՈՍԿՎԱ	RЗ 899	19.50	22.40
--3--6-	ՏՈՒ-154	08.20	19.45	RЗ 7091	ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ	RЗ 7092	22.45	*02.55
-2-4-6-	ՏՈՒ-134	13.50	18.00	RЗ 7207	ՌՈՍՏՈՎ	RЗ 7208	23.00	*00.30
---4---	ՏՈՒ-154	12.00	18.15	RЗ 9037	ՍԱՄԱՐԱ	RЗ 9038	21.00	22.30
----5--	ՏՈՒ-154	11.00	17.15	RЗ 9015	Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ	RЗ 9016	19.30	22.50
1234567	ՏՈՒ-134	07.30	08.45	RЗ 7167	ՍՈՉԻ	RЗ 7168	10.45	12.00
---4---	ԻԼ-86	04.05	10.00	RЗ 9827	ՓԱՐԻԶ	RЗ 9828	21.00	*04.00

Երեւանից (Էրեբունի)						Երեւան		
Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	ժամանում	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	ժամանում
1-3-5--	ՅԱԿ-40	10.45	11.35	РЮ-27	ՋԵՐՄՈՒԿ	РЮ-28	13.35	14.25
1234567	ՅԱԿ-40	08.00	09.30	РЮ-45	ՄԻՆ-ՎՈԴԻ	РЮ-46	11.30	13.00
1234567	ՅԱԿ-40	11.30	13.00	РЮ-43	ՄԻՆ-ՎՈԴԻ	РЮ-44	15.00	16.30
1234567	ՅԱԿ-40	14.30	16.00	РЮ-47	ՄԻՆ-ՎՈԴԻ	РЮ-48	18.00	19.30
1234567	ՅԱԿ-40	08.30	10.15	РЮ-17	ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ	РЮ-18	11.45	13.30
--3-5-7	ՅԱԿ-40	14.45	16.30	РЮ-3	ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ	РЮ-4	18.45	20.30
-2-4-6-	ՅԱԿ-40	09.00	10.15	РЮ-29	ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱԶ	РЮ-30	11.45	13.30

* ժամանումը հաջորդ օրը

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք ՀԱ գրասենյակներ կամ Ձեր ճամփորդական գործակալին:
Հեռ. 53-05-82, 53-06-62

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Արվեստագետ Էդուարդո դե Ֆիլիպոյի գեղարվեստական մտածողությունը խորն է ու բազմաշերտ: Դրականի ու բացասականի ծուլման կաղապարներում նրա հերոսները չեն տեղավորվում, բռնկվում են, բողոքում: Ֆիլիպոյի դրամատուրգի համար մի տեսակ հարաբերական են չարի ու բարու չափանիշները, որոնք ծնվում են մարդուն շրջապատող բարոյա-հոգեբանական մթնոլորտի փոխհարաբերության գեղարվեստական արտացոլումից: Նրա համար չկա բացասական կերպար, ոչինչ ապրիորի, կա իրավիճակ, որի մեջ գործում է մարդը կրելով իր մեջ անկանխատեսելի, անողոքության խառնարանը:

Սովորաբար լսողաց հեղինակները և հատկապես Էդուարդո դե Ֆիլիպոյի պիեսների բեմադրիչները, ռեժիսորները շատ են սոսք սալիս. որ շրջվում են այնպես, որ նա կանգնում է դեմ իրականության հետ դեմ առ դեմ, ու հեռիարը գնում է: Պիեսի օրինակով բովանդակությունը բեկայտում է, որ նա ոչ է մահանա: Գեղեցիկի, բարու, լուսավորի դատավոր մտածման յուրահատուկ սկզբունք է հնչեցնում այս խոսք կենցաղային պիեսը, և առանում է նրա հիմքը: Ռեժիսորին հաջողվել է ներկայացումը հյուսել այնպես, որ ոչ միայն հավատարիմ է մնացել պիեսի գաղափարական բովանդակությանը, այլև ներկայացրել է այդ աշխարհի բեմական տեսանելի կերպարը միանգամայն յուրովի: Ռեժիսորը ասես դիմել է իր հերոսների բնավորության բարձրն ծերտրը երկի ներքին սյուժեն նրա համար՝ ընթերցված է», և նա հետևողական է բարձրացնում մարդկային հարաբերությունների նրբին շերտերը: Անհատը գործողությունների հետևանքով ներկայացման համար: Համաժողովը հասցնում է հասկանալ, հավատալ ու սիրել Գաստարենցի Լուկա Կուպիելլոյին և նրա մահն էլ ընդունում է այնպես, ինչպես բեմի վրա յուր հարազատներն: Բնական, կենդանի խոսքը բեմի վրա իր հետ բերում է բնական պահվածք, ինչպես բնական պահվածքից ծնվում է բնական խոսքը, և կերպարը դառնում է կենդանի, առողջ, ընդհանուր մարդ: Հենց այսպիսին են մեզ ներկայանում Գոհար Ստեփանյանի Կոնչետտան, Կորյուն Մերսյանի Պասկուալինոն, Միխայել Ջանիբեկյանի Նենիլոն, Ռուզան Մեսրոպյանի Նինուչան, Հովիկ Գալոյանի Նիկոլոն, Հ. Էլոյանի Վիտորիոն: Նրանք բոլորն էլ շատ ...ավորից սահման կոնչետս են և հասկանալի: Այս դերերի ...ում կատարողներին ...ում Տոսինյանի առնները, երբեմն հա-

Զավեն Տաշինցյանի «ծովը ոչ շնչառությունը»

ՍԱՄՎԵԼ ՄՈՎՍԵՍՅԱՆ

Պատանի հանդիսատեսի թատրոնում Պերճուհի Վարդանյան ...նեսֆոնոսի ... աղանդավորական կարծիքներ ... Էդուարդո դե Ֆիլիպոյի: Ռեժիսոր ... բեմադրությամբ: Կարծես ... ու բեմադրության հեղինակ ... կոչը ... ռեժիսոր Զավեն Տաշինցյանն է: ... որ ... կոչել է ... հավաքած ... երբ ... իր ներաշխարհ, հոգեկան աշխարհը դնեի դանդաղ:

...ստանալ ... «խաղային» ... ... Կուպիելլոյի ընդգծված խաղը: Բաժամ բեմական երկրորդ անց ցուցված ի հաշիվ պիեսի գաղափարական բովանդակության: Եվ ոչ միայն մեզ մոտ: Իսկ ինչ վերաբերում է հենց իրեն Ֆիլիպոյին, ապա նա առաջինն էր դեմ այդ կարգի «խաղականացված» բեմադրություններին, հանի որ բեմի վրա ստեղծած, չափի զգացողությունը կորցրած ամեն նախայր նրա կողմից հալածվում էր ամենայն հետևողականությամբ: Դե Ֆիլիպոյի համար «իտալականի» բոլորովին այլ առումով, որի բեմադրական ավանդական սկզբունքները ծզվում են մինչև 19-րդ դար, մինչև մինչռեժիսորական թատրոնի ժամանակները: ...րե բեմադրության մեջ դրսուցի... առաջնայինը կերպարների հոգեբանական վերլուծությունն էր նրանց կյանքը, իսկ մնացած ամեն ինչ դայմանական էր այն իմաստով, որ դրսուցիչ չէր: Դե Ֆիլիպոյի ռեժիսորի բեմադրություններում առաջնայինը, առաջին դեմք եղել է դերասանը, նրա խաղը: Հարցը բոլորովին այն չէ, թե դե Ֆիլիպոյին բեմադրությանն խրականացնելու գեղարվեստական այլ միջոցներ չուներ կամ չի գտնում բոլորովին, պարզապես ռեժիսորական շեշտադրությունը դերասանից դուրս նրա արվեստի դրսեւորման խորք է:

Սա անմիջապես է հասկացել «Ծննդյան տոները սինյոր Կուպիելլոյի տանը» բեմադրության հեղինակ Զավեն Տաշինցյանը: Նա օրինակելիորեն ավանդապահ է, երբ հարցը վերաբերում է դերի.կերպարի հոգեբանական խոր վերլուծությանը և համարյա երբեք չի կորցնում կերպարների բացահայտման ռեժիսորական հետևողականությունը: Իտալական մի հասարակ ընտանիք ապրում է իր ամենօրյա հոգսերով, իր փոքրիկ մարդկային ուրախություններով: Ընտանիքի հայրը՝ սինյոր Կուպիելլոն, Սանտո դասախոսաններով առաջնորդվող մարդ է ընտանիքի առանցքը, որի շուրջը համախմբվում են տան մյուս անդամները: Նա աշխատում է մի տեսակ անկեղծ ապրել իր փոքրիկ աշխարհի իր դաստիարակած խաղալիքների հետ: Դա իր հեքիաթն է, որը նա վայելում է մանկական հրճվանքով: Դա նաև մեծ աշխարհին նայող իր հոգևոր դաստիարակն է: Իրադարձություններ

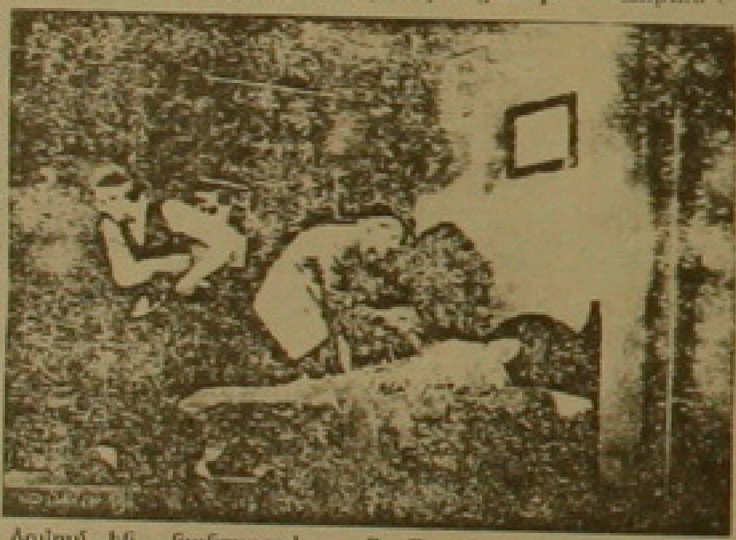

նանդասակ ոչ մի միջամտելը, որոնք կարող էին խցկվել բեմում տեղի ունեցող իրադարձությունների հոգեբանական մթնոլորտի ու այդ մթնոլորտի մեջ իր մարդկային ներդաշնակությունը գտած հանդիսատեսի միջև:

Նկատենք, որ Էդուարդո դե Ֆիլիպոյի պիեսներում առաջադրվող հանգամանքներն ու իրադարձություններն այնպես արագ ու անակնկալ են փոխվում, կոնֆլիկտը այնպես հանկարծակի է ի հայտ գալիս, որ մեծ վարպետություն է պահանջվում դրանց հույզերի արտահայտման սպառի չափը: Չափի զգացումը, ընդհանրապես, բեմը դասելի դեպքերում պահանջում: Իսկ չափի գեղարվեստական զգացողությունը սահմանազատում է հուզականը անճիմենտալից, կատակերգականը խեղկատակությունից, դերասանական ճշմարիտ ճոպսագը հիստերիայից: Եվ ահա այս նուրբ մեծության չափի զգացումն է, որ իր սեփ գործն է անում մեր թատրոնների շատ բեմադրություններում, և ի պարբերանաստության հանդիսատեսի, իր արժանապատիվ կեցվածքով է այս ներկայացման մեջ: Բեմադրության առանցքը սինյոր Կուպիելլոն է, որի դերը մի առանձին հմայքով է խաղում Զոհրաբ Բեկ-Գասպարենցը: Առանց դերասանական ավելորդ ճիգի, ավելորդ սերենտանքի նա կարողանում է կերպարին տալ այնպիսի հավասի հնչողություն, որ չես էլ կասկածում, թե բեմի վրա ապրող տարիքավոր այդ մարդը ընդամենը հոսնող անց երիտասարդ է: Դերասանն ինքը անմիջապես համոզում է բեմի վրա կատարվող անցուդարձին, բեմական գործողությանը և կասկածի տեղ չի թողնում

շրջված է ... արվեստի ... պարզորոշ ... դարը ծ... վում են ... առաջ ... թյուր.

Իրականության մեջ ամեն մի երեւույթ ունի իր անկրկնելի ռիթմը: Արվեստում այն խորանում է, մինչդեռ կերպ: Հաճախ ճիշտ գտնված ռիթմը կարող է վերակենդանացնող բարձ լինել անհաջող, տապալվող բեմադրության համար և հակառակը՝ ոչ ճիշտ գտնված ռիթմը կարող է մահաբեր բույն դառնալ ամենամեծ առավելություններ ունեցող աշխատանքի համար: Այս բեմադրության մեջ գերազանց է գտնված ռիթմը: Սա նույնպես նպաստել է, որ բեմադրության որոշակի տեսարաններ ծնվեն բերել կինեմատոգրաֆիկական հավաստիություն և հարել 50-ական թվականների իտալական «Նոր ալիք» հոսանքի գեղագիտությանը, որն այնքան հարազատ է Էդուարդո դե Ֆիլիպոյի դրամատուրգիային: Հաճախ ենք ասում, որ բեմադրության մեջ երաժշտությունը պետք է ունենա ռեժիսուրա, ոչ թե մեկնաբանի պատկերը կամ տեսարանը, ինչպես հաճախ պատահում է: Այս բեմադրության մեջ կա մի այդպիսի տեսարան, բեմի վրա իրադրությունը խիստ սրված է, դրամատուրգիական կոնֆլիկտը բարձրակետում է՝ խանդից, վիրավորանքից իրեն կորցրած, կատաղած Նիկոլոն և նրա ախոյանը՝ Վիտորիոն դուրս են դրծնում սենյակից՝ կռվելու դրսում: Նիկոլոյի ծնողին դանակ է: Սարսափից, իրեն հասցված վիրավորանքից, անակնկալից աղշած Կոնչետտան անկենդան հայացքով փայլեցնում է արտաքին: Նինուչան խենթացած փախում է կռվողների հետևից: Բեմը կրկին խուլական ցիկացած մոռա է հիշեցնում, և հանկարծ... հնչում է իտալական մի դայլ ծառ, ուրախ, պարային երաժշտություն, և աշխարհից անտեղյակ, երջանիկ Լուկան, Պասկուալինոն, Նենիլոն, դիմակահանդեսային հանդերձանքով, զավեշտելով ուրախ շրջապտում են կիսամեռ Կոնչետային: Կոմիկական իրավիճակը ընդգծում է տեսարանի ներքին դրամատիզմը: Պայծառ երաժշտությունը ընդգծում է դրաի ողբերգականությունը իմքը դառնալով գործող կերպար...

ԵՐԵՎԱՆ

Համաժողովները չեւավորված չեն

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Բուհերի ընդունելության քննությունների առարկայական քննական հանձնաժողովները դեռեւս ձեւավորված չեն: Ինչպես տեղեկացրել է ՀՀ գիտության եւ կրթության նախարարի օգնական Մ. Կիրակոսյանը, այդ հանձնաժողովները նախատեսվում է ձեւավորել առաջիկայում: Բացի բուհերի համապատասխան ֆակուլտետների դասախոսներից, նախատեսվում է հանձնաժողովներում ընդգրկել նաեւ փորձառու մանկավարժների, առանձին նախարարությունների ու կազմակերպությունների ներկայացուցիչների: Բուհերի այս տարվա ընդունելության քննությունների անցկացման հանրապետական հանձնաժողովի նախագահ է նշանակվել ՀՀ գիտության եւ կրթության փոխնախարար Շահինյանը:

Լավագույնը ռուսական ծրագրերն են

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Երեւանի Միսիթար Հերացու անվան պետական բժշկական ինստիտուտի ուսումնական գծով պրոռեկտոր Մ. Մնոյիմ-Փաշայանի կարծիքով, ինստիտուտը առաջին դեմ է ճանաչել առաջնորդվել ռուսական բուհական ծրագրերով բենզր եւ հենց այն պատճառով, որ բժշկական բուհերի նախկին ԽՍՀՄ ծրագիրը, որը հիմնականում ռուսական բժշկական դպրոցների նվաճումների արդյունքն էր, լավագույններից մեկն էր աշխարհում եւ համապատասխանում էր միջազգային չափանիշներին:

«Ժողովրդական պարի փառատոն»

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Սեպտեմբերի 29-30-ը Հայաստանում ... անվանված «Ժողովրդական պարի միջազգային փառատոն» ... կազմակերպում է Հայ ... պարի ... Ժողովրդական պարի խմբերը: Փառատոնը կանցկացվի Երեւանում, Մեծամորում, Սեւանի ափին գտնվող ռեստորաններում եւ ... Փառատոնի ընթացքում խմբերը կծանոթանան Հայաստանի պատմաճարտարապետական կոթողներին, կայցելեն տեսարժան վայրեր, տեղի կունենան հանդիպումներ, երեկոներ, մամուլի ասուլիսներ:

ԱՍՆ

Դե Կունինգի 90-ամյա կենսունակությունը

Վաշինգտոնի Ազգային պատկերասրահում բացված «Վիլլեմ դե Կունինգի կտավները» ցուցահանդեսը, ըստ «Թայմ» շաբաթաթերթի արվեստի մեկնաբանի, այնքան էլ ամբողջական չէ, քանի որ այնտեղ բացակայում են եւ «նրա ամենալավ ստեղծագործությունները՝ ֆիգուրներ, եւ ամենալավերը՝ գծանկարները», որոնք անպայմանորեն պահանջվում են դիտողին եւ ուսումնասիրողին արվեստագետի մասին ամբողջական գաղափար կազմելու համար: Կտավները լավագույնս է պատկերում նրա առաջին փորձերը: Աբստրակցիայի հասնելու նրա ուղին հիմնվում է ակադեմիական դպրոցի սկզբունքների վրա: Նրա լավագույն գործը պետք է համարել դեռեւս «Պեղումներ» (1950) կտավը, որն անհամար խճանկարը մարմնի տարբեր մասերի (արմունկ, իրան, ազդր) տարօրինակ համադրումն է միմյանց հետ: Կունինգի հարափոփոխ կորագծերն ու գունային վրձնահարվածները կտավներին յուրահատուկ կենսունակություն հաղորդելու կարողությունն ունեն: Կա-

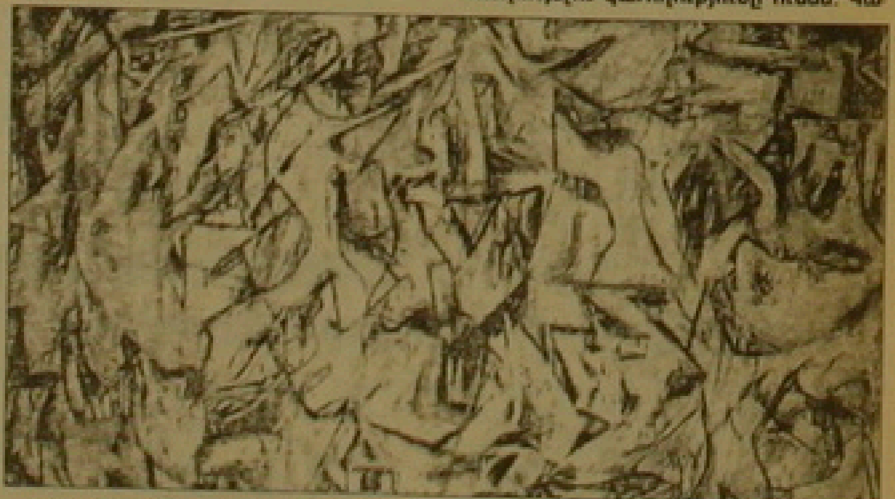

Պեղումներ, 1950 թ.

Դե Կունինգը, շատերի կարծիքով, ԱՄՆ-ում ապրող ժամանակակից ամենանշանավոր նկարիչն է: Ծնվել է 1904 թվին՝ Հոլանդիայում: Համարվում է Ամերիկայում աբստրակտ էքսպրեսիոնիստական դպրոցի հիմնադիրներից եւ մինչեւ վերջերս ստեղծագործող ամենանշանավոր նկարիչներից մեկը: Նա այնքան սերտ կապերի մեջ է մտնում իր «գեղարվեստական հանույթի» ակունքների հետ (ներկի բաղադրություն, աշխարհի կազմություն), որ «դիտողին կարող է խնդության գագաթնակետին հասցնել»: Սա հազվադեպ երեւույթ է ամերիկյան կոլզվող արվեստում ընդհանրապես, եւ հատկանշական է, որ դրսից է «ներմուծված», այսինքն՝ օտար հողի ծնունդ արվեստագետն է այն արտահայտում: Դե Կունինգը Ամերիկա է ժամանել Ռոտերդամից, 1925 թվականին, որպես անօրինական ուղեւոր: Նա շնորհալի ուրվանկարիչ-գծանկարիչ է եղել, որն արդեն բավական բարձր մակարդակի ակադեմիական կրթություն ստացել է ծննդավայրում: ԱՄՆ-ում աստիճանաբար նա կարողանում է իր գիտելիքներին հաղորդել մոդեռնիստական բովանդակություն՝ իրար միահյուսելով անտիկ մարմնաձեւանդակի, Ինգրեսի, Պիկասոյի եւ Արշիլ Գորկու ժառանգին ավանդները: Նրա անհատական առաջին ցուցահանդեսի բացումը տեղի է ունեցել 1947-ին, երբ 43 տարեկան է եղել: 1940-ին վրձնած «Նստած անձնավորություն» կտավը ... է ասել, որ նրա «Պեղումները» կտավը կուբիզմի «մարմնի» ... վերջին «ներկայացուցիչն է»: Դրանում արտահայտված է Դե Կունինգի ողջ վերաբերմունքը Պիկասոյի հանդեպ: Նա ինքն իրեն կոչում է «վայրկենական նկատող» կամ «ճկուն նեմարող», այսինքն՝ մարդ, որ «բաց» է անմիջապես ընդունելու տպավորությունների անդադար հոսքը: Նրա ստեղծագործական կյանքը լի է եղել «տեղատվություններով ու մակընթացություններով»: 50-ականների վերջերին մինչ իր ժամանակակիցները ծաղկունք էին ապրում, ինքը հեռանում է Մենհեթենից, մեկուսանում Լոնգ Այլենդի հարավային ափերի մոտ (երեւի հիշելով իր հարազատ Հոլանդիայի գեղեցիկ բնությունը) եւ գրող Ջեկ Կերուակի նման «ճանապարհների վրա» անցկացնում որոշ ժամանակ: Իսկ 70-ականների վերջին դարձյալ հաստատում իրեն տոնային ավելի խոր էֆեկտների արտահայտչամիջոցներով: Նրա կտավներից մեկը աճուրդի ժամանակ գնվել է 20,7 մլն դոլլարով: Ներկա ցուցահանդեսը, ըստ «Թայմի», շրջագայելու է բավական երկար ժամանակ: Այն ցուցադրվելու է նախ Նյու Յորքի Մետրոպոլիտեն արվեստի թանգարանում հոկտեմբերին, իսկ ապա նաեւ Լոնդոնի Թեյթ պատկերասրահում:

Պատրաստեց
ՀԱԿՈԲ ԾՈՒԼԻԿՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
Մարզական

LEVON TRAVEL
Առաջնությունը լուսաբանվում է «Լեւոն Թրավըլի» աջակցությամբ
WorldCup USA94

«Երկրագունդը կանգ չի առնի պարտության պատճառով...»

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
Լոս Անջելես

Աշխարհի առաջնությունում բազմաթիվ անակնկալներ էին գրանցվել, բայց ամենամեծ անակնկալը աշխարհի չեմպիոն Գերմանիայի հավաքականի պարտությունն էր Բուլղարիայի հավաքականից: Մինչեւ հիմա հիշյալ երկրների հավաքականները հանդիպել էին 17 անգամ: Բուլղարացիներն ընդամենը մեկ հաղթանակ էին տարել, մեկ հանդիպում ավարտվել էր ոչ-ոքի եւ 15 անգամ հաղթությունն ուղեկցել էր գերմանացիներին: Բոլորը սպասում էին, որ աշխարհի նախորդ 3 առաջնությունների եզրափակիչի մասնակից Գերմանիայի հավաքականի համար այս անգամ համենայն դեպս կիսաեզրափակիչի ուղեգիրն ապահովված է: Սակայն Բուլղարիայի հավաքականը Ստոյչկովի գլխավորությամբ խառնեց ոչ միայն Գերմանիայի հավաքականի, այլեւ «Ադիդասի» մրցույթին մասնակցած մարզական լրագրողներից շատերի խաղաքարտերը: Մենք արդեն նշել ենք, որ եզրափակիչի մասնակիցներին եւ չեմպիոնին գուշակելու մրցույթին պաշտոնապես մասնակցել են առաջնությունում հավատարմագրված 2310 լրագրողներ, որոնցից 1115-ը նշել էին, որ Գերմանիայի հավաքականը եզրափակիչ է մտնելու, իսկ 420-ի կարծիքով՝ չեմպիոն է դառնալու: Արդեն այդ տարբերակը բացառված է: Բնականաբար որեւէ մեկը չի նշել Բուլղարիայի կամ Շվեդիայի հավաքականների անունները: Հնարավոր է ճիշտ դուրս գա միայն Պելեն, որն ասել է, թե այս անգամ կարող է չեմպիոն դառնալ ցանկացած թիմ: Այնուամենայնիվ մրցույթին մասնակցած 196 լրագրողներ, որոնք նշել են, որ եզրափակիչ են դուրս գալու Բրազիլիայի եւ Իտալիայի հավաքականները, դեռ շանսեր ճանաչվելու եւ մրցանակներ շահելու հնարավորություններ ունեն:

ԲԵՐՏԻ ՖՈԳՏՍ *(Գերմանիայի հավաքականի ավագ մարզիչ).* «Շնորհավորում եմ բուլղարացիներին հաղթանակի համար: Հույս ունենանք, որ նրանք կհաղթահարեն նաեւ Իտալիայի հավաքականին: Անկասկած մենք ընկճված ենք: Մեր թիմը 2 սխալ թույլ տվեց եւ 2 դեպքում էլ պարտվեց: Չի կարելի Հեսլերին մենակ թողնել Լեչկովի պես ֆուտբոլիստի դեմ: 1-0 հաշվի դեպքում չկարողացանք կազմակերպել հարձակումները եւ համախմբվել: Մենք Գերմանիայում պետք է շարունակենք ֆուտբոլ խաղալ եւ մտածենք արդեն Եվրոպայի առաջնության ընթացակներում Ռուսաստանի հավաքականի հետ առաջիկա հանդիպման մասին: Հրաժարականի մասին մտածում եմ, բայց դեռ որոշում չեմ կայացրել: Քանի դեռ մարզումները բավականություն են պատճառում, կշարունակեմ աշխատել: Մենք ԱՄՆ էինք բերել մեր ամենակարող ուժերին: Բնականաբար հետագայում վերակառուցումներ կլինեն, քանի որ մի շարք խաղացողներ տարիքն առել են: Մենք գիտեինք, որ Բուլղարիայի հավաքականի հասկացությունն ուժեղ է հակագրոհների ժամանակ: Այդպես էլ եղավ: Մենք հարգում ենք բուլղարացիներին»:

ԴԻՄԻՏՐ ՊԵՆԵՎ *(Բուլղարիայի հավաքականի ավագ մարզիչ).* «11 մ հարվածը, որ նշանակվեց մեր դարպասին, վիճաբանելի չէր: Ես գիտեի, որ մեր թիմը չի ընկճվի: Մենք աշխարհի չեմպիոնից չէինք վախենում: Շնորհավորում եմ մեր ֆուտբոլիստներին «Մեծն չեմպիոնին» հաղթելու համար: Սա բուլղարացիների ամենամեծ հաղթանակն է: Մենք մեծ ճնշում էինք սպասում գերմանացիների կողմից: Ես երջանիկ, ուրախ եւ հոգնած եմ: Հիմա կիսաեզրափակիչում այլ աչքերով կնայեն մեզ: Համաշխարհային մամուլն արդեն սկսել է մեծ ուշադրություն հատկացնել մեզ:

Մեր հաջողությունների մի մասը պայմանավորված է նրանով, որ մեր ֆուտբոլիստներից շատերը հանդես են գալիս արտասահմանյան ուժե-

ղազային թիմերում եւ միջազգային մեծ փորձ ունեն: Երբ հաղթահարեցինք Մեքսիկայի հավաքականին, ճեպեցինք մեր նպատակները եւ հավատում էի, որ կարող ենք հաղթել նաեւ չեմպիոնին: Մենք պետք է հավատանք մեր ուժերին նաեւ Իտալիայի հավաքականի հետ խաղում:

Լեչկովի հետ զրույցը, թե ինչպես է խաղալու Գերմանիայի հավաքականը, շատ օգնեց (Լեչկովը խաղում է Գերմանիայի «Համբուրգ» թիմում): Ես փոխարինեցի Ստոյչկովին եւ Կոստադինովին, նրանց դեղին քարտերից փրկելու համար: Մենք հաղթեցինք Արգենտինայի եւ Գերմանիայի հավաքականներին՝ 2 չեմպիոնների: Հաջորդը 3-րդ չեմպիոնն է՝ Իտալիայի հավաքականը: Իմ 1-ին երջանկությունը Փարիզում էր, երբ հաղթեցինք Ֆրանսիայի հավաքականին եւ աշխարհի առաջնության ուղեգիր ձեռք բերեցինք: 2-րդ երջանկությունը գերմանացիներին հաղթելն էր: Սակայն որպես խաղացող ես ունեցել եմ ավելի երջանիկ օրեր: Ամեն մի լուրջ թիմ՝ Արգենտինան, Բրազիլիան, Գերմանիան, իրենց լավ ավանդույթների սկիզբն են ունեցել: Միգուցե սա մեր լավ ավանդույթների սկիզբն է: Խաղից հետո Բուլղարիայի նախագահն ու վարչապետը զանգահարել են հանդերձարան եւ շնորհավորել մեզ»:

Բուլղարիայի հավաքականը եւ լրագրողները հրավիրվել են Նյու Յորքի Բուլղարիայի ներկայացուցչություն: Հանդիպման լավագույն խաղացող ճանաչվեց Բալակովը:

ԼԵՉԿՈՎ. «Ես գերմանական ֆուտբոլը շատ լավ գիտեմ եւ հավատում էի հաղթանակին: Այնուամենայնիվ մեր հաղթանակը անակնկալ է նաեւ մեզ համար: Բուլղարիայի պես փոքր երկրի համար դա մեծ հաղթանակ է»: Երբ Լեչկովին լրագրողներն ասացին. «Գիտե՞ս որ գերմանացի ես», նա պատասխանեց. «Ես այդ մասին վաղուց գիտեի, միայն դուք լրագրողներդ նոր իմացաք: Մենք կորցնելու ոչինչ չունեինք եւ վստահ խաղացինք»:

ԲՈԴՈ ԻԼԳՆԵՐ *(Գերմանիայի հավաքականի դարպասապահ).* «Խաղը մեր հսկողության տակ էր: Մեզ անակնկալի բերեց Ստոյչկովի գոլը: Ես հեռանում եմ հավաքականից: Ուզում եմ կենտրոնանալ ակումբում եւ հաղթել ՈւԵՖԱ-ի մրցաշարում, բայց կուզենայի հեռանալ աշխարհի չեմպիոնի կոչումը նվաճած»:

ԼՈԹԱՐ ՄԱԹԵՈՒՍ *(Գերմանիայի հավաքականի ավագ).* «Շատ տխուր խաղացինք: Մեր հուսախաբությունը մեծ է: Մենք մտածում էինք աշխարհի գավաթը նվաճելու մասին, քանի որ իրականում լավ խաղացողներ ունենք: Բուլղարացիների հնարավորությունների մասին, ընդդեմ Իտալիայի, կասեմ, որ այն թիմերը, որոնք դուրս են գալիս աշխարհի առաջնության կիսաեզրափակիչ, արժանի են հարգանքի: Իտալիայի համար Բուլղարիայի հավաքականը նախ եւ առաջ ուժեղ է նրանով, որ կորցնելու ոչինչ չունի:

ԹՈՄԱՍ ՀԵՍԼԵՐ *(Գերմանիայի հավաքականի կիսապաշտպան).* «Մենք մեծ թիմ ունեինք, բայց անհաջողակ դուրս եկանք: Նրանք 1,5 հնարավորություն ունեին եւ լիովին օգտագործեցին»:

ՅՈՒՐԳԵՆ ԿՈԼԵՐ *(Գերմանիայի հավաքականի պաշտպան).* «Եթե մեր 2-րդ գոլը մրցավարը հաշվեր արդյունքն այլ կլիներ»:

ԷԳԻԴՅՈՒՍ ԲՐԱՈՒՆ *(Գերմանիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ).* «Ես շնորհավորում եմ Բուլղարիայի թիմին: Մենք եղածը պետք է վերլուծենք համբերատար: Երկրագունդը կանգ չի առնի մեր այս պարտության պատճառով»:

Ռումինիա-Իտալիա խաղից հետո Ռումինիայի հավաքականի հարձակվող Բակկերոն ասաց. «Իտալիան վտանգավոր թիմ է: Նա օգտագործեց իր հնարավորությունները, իսկ մենք՝ ոչ: Բայց մենք վաղուց ու երկարատեւ թիմ ենք, լավ ապագայով: Ռումինիան դեռ կվերադառնա»:

Այս խոսքերը պետք է զգուշացնեն նաեւ Հայաստանի հավաքականին, որը Եվրոպայի առաջնությունում Ռումինիայի թիմի հետ ընդգրկված է նույն խմբում: Հուլիսի 15-ին ՖԻՖԱ-ն որոշելու է աշխարհի առաջնության 11 լավագույն ֆուտբոլիստներին փոխհատուցման հավաքականը:

Հուլիսի 14-ին հավատարմագրված մարզական լրագրողներին հրավիրելու են աշխարհի առաջնության գլխավոր հովանավորներից մեկը՝ «Ժիլետ» ընկերությունը եւ 1998 թ. աշխարհի առաջնության Ֆրանսիայի կազմկոմիտեն: Նման հանդիպումներ են նախապատրաստում նաեւ Ճապոնիան եւ Հարավային Կորեան, որոնք իրենց թեկնածություններն են ներկայացրել 2002 թ. աշխարհի առաջնությունն իրենց երկրում կազմակերպելու համար: Շատ կարեւոր է սիրաշահել աշխարհի մարզական լրագրողներին:

ԱՄՆ-94

Գերսոնը քննադատում է մարզիչներին եւ մրցավարներին

1970 թ. աշխարհի չեմպիոն Բրազիլիայի հավաքականի նշանավոր կիսապաշտպան Գերսոնը, որը ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունների պատմության ընթացքում 25 մ հեռավորությունից պատմական գոլ խփեց, խիստ կերպով քննադատել է մարզիչներին եւ մրցավարներին:

«Խաղերից առաջ ես գուշակեցի, որ ներկայիս առաջնությունը ֆուտբոլի պատմության ընթացքում ամենաձանձրալին է լինելու, սակայն դրանք ավելի վատ դուրս եկան, քան իմ գուշակությունները: Ֆուտբոլիստներից միայն Ռոմարիոն, Մարադոնան եւ Հաջին բացառիկ խաղ ցուցադրեցին: Մարզիչները վախկոտ են երեւում: Նրանք իրենց խաղացողներին հիմնականում պաշտպանական առաջադրանքներ են տալիս: Միայն 2-3 ֆուտբոլիստներ են հարձակողական ոճով խաղում: Բոլոր թիմերն էլ հավասարազոր են: Բրազիլիայի հավաքականը մյուսներից լավ է, քանի որ Ռոմարիոյի եւ Բեբետոյի պես խաղացողներ ունի: Մրցավարները տհաս, որոնք չեն կարող նույնիսկ Բրազիլիայի ծովեզրերի (Կոպակաբանա) ֆուտբոլային խաղեր վարել: Հարգանքի արժանի միակ մրցավարը, իմ կարծիքով, Ժոել Քինիոնն է:

Ամեն անգամ, երբ աշխարհի առաջնություն պետք է լինի, ՖԻՖԱ-ն հայտարարություններ է անում, որ այս անգամ ամեն ինչ լավ է լինելու, բայց ճիշտ հակառակն է լինում: ՖԻՖԱ-ն ավելի լավ կանի, երբ աշխարհի առաջնությունը փառահեղ մեկ կամ երկու մրցավարների, նույնիսկ երբ օրվա մեջ 3-4 հանդիպումներ լինեն:

ՖԻՖԱ-ի պատասխանատուները անկարող եղան պաշտպանել աշխարհի տաղանդավոր ֆուտբոլիստներին: Դուք տեսաք, թե ինչ պատահեց Գուլիտի, Վան Բաստենի, Ռոմարիոյի եւ Բեբետոյի պես ֆուտբոլիստների հետ, որոնք հաճախ վնասվածքներ են ստանում: Տաղանդավոր ֆուտբոլիստները պետք է պաշտպանվեն: Կոպիտ խաղի սիրահարներն անմիջապես պետք է դաշտից հեռացվեն», ասաց Գերսոնը: Նա լավատեսություն հայտնեց ֆուտբոլի ապագայի մասին եւ այն ավելի հետաքրքիր դարձնելու համար առաջարկեց խաղից դուրս վիճակը գրանցել միայն դարպասից 20 մ հեռավորությունից սկսած:

«Այսօր ֆուտբոլը եւ առեւտուրը իրար են խառնվում: Դրանք պետք է առանձնել: Հուսով եմ, որ 1998 թ. աշխարհի առաջնությունն անհամեմատ հետաքրքիր կլինի», ավելացրել է Գերսոնը:

Նա ամենեւին զարմացած չի, որ հաղորդ եզրափակիչ դուրս եկած թիմերից միայն մեկն է ոչ եվրոպական:

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ռեկորդները գերազանցվում են

1990 թ. Իտալիայի աշխարհի առաջնությունում 1-ին փուլում խփվել է 82, 2-րդ փուլում՝ 18 գնդակ: ԱՄՆ-ում համապատասխանաբար՝ 93 եւ 25: Մինչեւ հաղորդ եզրափակիչ ԱՄՆ-ում խփվել է 18 գնդակով ավելի: 1990 թ. 44 խաղում նշանակվել էր 12 տասնմեկ մետրանոց հարված, որոնցից իրացվել է 7-ը: Այս անգամ 13 նման հարվածներից բոլորն էլ արդյունավետ են իրացվել: Մաքուր խաղի տեւողությունը 1990 թ. 55 րոպե էր: Հիմա հանդիպումներն ավելի արագ եւ ավելի ինտենսիվ են դարձել ու նոր արդյունքը (61,37 րոպե) ռեկորդ է: 1990 թ. միջինը մեկ խաղում 36 տուգանք է եղել, իսկ 1994-ին՝ 26: Հանդիսականների թիվը միջինը մեկ խաղում ԱՄՆ-ում (68 հազար) բացարձակ ռեկորդ է:

Երկիր	Թիվ	Հանդիսական. ընդհ. քանակը	Միջինը մեկ խաղում
Ուրուգվայ	1930	434,500	24,139
Իտալիա	1934	358,000	21,059
Ֆրանսիա	1938	376,000	20,889
Բրազիլիա	1950	1,043,500	47,432
Շվեյցարիա	1954	871,500	33,519
Շվեդիա	1958	919,580	26,274
Չիլի	1962	899,074	28,096
Անգլիա	1966	1,635,000	51,094
Մեքսիկա	1970	1,603,975	50,124
Արեւմ. Գերմ.	1974	1,768,152	46,530
Արգենտինա	1978	1,546,151	40,688
Իսպանիա	1982	2,109,723	40,572
Մեքսիկա	1986	2,390,331	46,026
Իտալիա	1990	2,515,168	48,369
ԱՄՆ*	1994	2,995,242	68,074

* Հաշվի են առնված միայն նախնական փուլի հանդիպումները:

ԽՃԱՆԿԱՐ

Սերբերը նեղում են բուլղարացիների հաղթանակը

Գերմանիայի հավաքականի նկատմամբ Բուլղարիայի թիմի պատմական հաղթանակից հետո Սարաեւոյին շրջապատման մեջ առած եւ բլուրների վրա գտնվող Բոսնիայի սերբ զինվորները ի նշան ողջույնի ինքնաձիգների կրակոցներով նշեցին բուլղարացիների հաջողությունը: Սերբերը նույն լեզուն եւ նույն կրոնը ունեն, ինչ բուլղարացիները: Նրանք թշնամաբար են տրամադրված գերմանացիների նկատմամբ, որոնց դեմ կռվեցին 2-րդ համաշխարհային պատերազմի ժամանակ:

Ֆրանսիացիներն ուրախ են...

Ֆրանսիայի «Օնզ» ֆուտբոլային ամսագրի պատասխանատուները ամենաուրախն են, քանի որ նրանք այն սակավաթիվ գիտակներից էին, որոնք ճիշտ կռահեցին Բուլղարիայի հաղթանակը Գերմանիայի հավաքականի նկատմամբ: «Իր լավ կազմակերպվածությամբ եւ առատաձեռն հարձակողական կարողությամբ Բուլղարիայի հավաքականը կարող է դառնալ աշխարհի առաջնության ամենամեծ անակնկալը», ասել են «Օնզի» պատասխանատուները: Նրանք, երեւում է, դեռ չեն մոռացել Ֆրանսիայի հավաքականի դառը պարտությունը Փարիզում Բուլղարիայի հավաքականից, երբ դաշտի տերերը հաղթում էին 1-0 հաշվով եւ խաղավարտից ընդամենը 4 րոպե առաջ 2 գնդակ ընդունեցին սեփական դարպասը ու զրկվեցին աշխարհի առաջնությունից:

Լոթար Մաթեուս. «Գավաթը Եվրոպա կմեկնի»

Գերմանիայի հավաքականի ավագ Լոթար Մաթեուսը հայտարարեց. «Թեեւ Բրազիլիայի հավաքականը շատերի կարծիքով, դիտվում է չեմպիոնի կոչման ամենագլխավոր հավակնորդը, սակայն 1-ին անգամ ամերիկյան մայրցամաքում հաղթող կդառնա եվրոպական թիմերից մեկը»:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա իրադարձություններ

ՎՐԱՍՏԱՆ

Գաղթականները փակեցին Ինգուրի գետի կամուրջը

ԹԲԻԼԻՍԻ, 12 ՅՈՒԼԻՍ, ԱՆԻ ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Աբխազիայից եկած եւ Զուգդիդի շրջանում ժամանակավոր ապաստան գտած մոտ 4000 գաղթականներ երեկ, ժամը 11-ին, փակեցին Ինգուրի գետի կամուրջը: Նրանք պահանջում էին շուտափույթ վերադարձ հարազատ վայրեր եւ հավաքվել էին կամրջից 400 հեռավորության վրա: Գաղթականները բռնել էին վրացերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն պաստառներ: Նրանք հանդիպում ունեցան վրաց աբխազական հակամարտության գոտում խաղաղարար ուժերի հրամանատար, գեներալ մայոր Վ. Յակուշեւի, պաշտպանության փոխնախարար Զուրաբ Նիկոլեյշվիլու եւ այլոց հետ: Յակուշեւը փորձեց ներկաներին պարզաբանել, որ գաղթականների վերադարձի օրը սահմանում են ոչ թե զինվորականները, այլ խաղաղագետները: Զուգդիդ վերադառնալուց հետո ցուցարարները ընդունեցին բանաձեւ եւ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալիին, Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինին եւ Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեին ուղղված դիմում: Այնտեղ ասված է, որ եթե հուլիսի 20-ին չսկսվի գաղթականների կազմակերպված վերադարձը, ապա տասնյակ հազարավոր գաղթականներ ուժով կանցնեն Ինգուրի գետը եւ կվերադառնան հարազատ օջախներ: Ողբերգական հետեւանքների դեպքում ամբողջ պատասխանատվությունը կընկնի նրանց վրա, ովքեր չեն արագացրել գաղթականների վերադարձը:

ՍԱՅՐԱՔԱՂԱՔ

Կփոխվի Երեւանի էլեկտրականության գրաֆիկը

Հուլիսի 11-ին կայացած Երեւանի քաղաքային գործկոմի խորհրդակցության ժամանակ նախագահ Վահագն Խաչատրյանը նշեց, որ վերջին օրերին Երեւանում քաղաքային էլեկտրամատակարարումը կատարված սահմանափակումներում է էլեկտրամատակարարման բարձր համակարգի խափանման պատճառով: Երեւանի քաղգործկոմի լրատվական կենտրոնից հայտնեցին նաեւ, որ Հայաստան մուտք գործող գազի ճնշման ավելացման շնորհիվ մոտ օրերս կավելացվեն էլեկտրամատակարարման ժամերը:

ՎԻԼՆՅՈՒՍ

Չեթինը այցելեց բալթյան երկրներ

Թուրքիան բուֆերային գոտի է ստեղծում ռուսական արեւմուտքում

Հուլիսի 11-ին Թուրքիայի արտգործնախարար Հիքմեթ Չեթինը պաշտոնական այցով ժամանեց Լիտվայի մայրաքաղաք Վիլնյուս: Մերձբալթյան երեքօրյա այցելության ընթացքում նա կայցելի նաեւ Ռիգա եւ Տալլին: Անկարայի օդանավակայանում տված հարցազրույցի ժամանակ Չեթինը ընդգծեց, որ Թուրքիան մերձբալթյան հանրապետություններին ճանաչել եւ նրանց հետ դիվանագիտական հարաբերություններ է հաստատել դեռեւս 20-ական թթ. եւ երբեք չի ճանաչել այս երկրների բռնի խորհրդայնացումը: Այցի ընթացքում նա կմասնակցի Վիլնյուսում Թուրքիայի դեսպանատան բացման արարողությանը, որը միաժամանակ կսպասարկի նաեւ մյուս երկու մերձբալթյան հանրապետություններին: Թեեւ թուրքական կողմը պնդում է, որ այս այցը լոկ տնտեսական նշանակություն է հետապնդում (ստորագրվելու են համագործակցության 7 համաձայնագրեր), չի կարելի անտեսել դրա հետեւում թաքնված քաղաքական գործոնը:

Վերջերս թուրքական դիվանագիտությունն առանձնապես աշխուժացել է այն երկրներում, որտեղ առկա է ուղղակի (Ուկրաինա, Ադրբեջան) կամ անուղղակի առճակատումը այս երկրների եւ Ռուսաստանի միջեւ: Աշխարհագրական քարտեզին թռուցիկ մի հայացքը բավական է հասկանալու համար, որ Թուրքիան աշխուժորեն փորձում է խանգարել Ռուսաստանին ազդեցության գոտիների համար տարվող պայքարում, այն էլ ավանդաբար Մոսկվայի ազդեցության ոլորտում գտնված աշխարհագրությունում: Այսօր այդ առճակատման զինծը արեւելքից, որտեղ Անկարան մտնելով անհաջողության (թեեւ հույսերը չի կորցնում), աստիճանաբար տեղափոխվում է դեպի արեւմուտք: Եւ ահա այսօր դուրս գալով Մերձբալթիկա, Թուրքիան փաստորեն բուֆերային գոտի է ստեղծում Ռուսաստանի ամբողջ արեւմտյան սահմաններին երկարությամբ՝ իր աջակցությունն ու դաշնակցությունը առաջարկելով տարածաշրջանի բոլոր երկրներին: Խոսել այն մասին, թե թուրքական դիվանագիտությունը

զգալի հաջողության է հասել այս ուղղությամբ, վաղաժամ կլիներ, ինչի մասին են վկայում Ուկրաինայում եւ Բելառուսում նախագահական վերջին ընտրությունների արդյունքները: Ըստ երեւույթին, Կրավչուկի պարտության մեջ վերջին դերը չխաղաց նրա բացահայտ թուրքական կողմնորոշումը: Սակայն Անկարան շարունակում է իր ջանքերը ելնելով «փոքր փարձանք չէ» սկզբունքից: Ժամանակին մերձբալթյան երկրները բավական թանկ գին վճարեցին մասնակցելով ֆաշիստական Գերմանիայի ԽՍՀՄ-ի դեմ ուղղված գործունեությանը: Այս անգամ Ռուսաստանի դեմ նրանց իր աջակցությունն է առաջարկում ինքն աջակցության կարոտ Թուրքիան... Իհարկե, յուրաքանչյուր այցի հետեւում սադրանքներ որոնելը ճիշտ չի լինի, սակայն օրվա քաղաքական իրադրությունը պարտադրում է այդպես՞ լինել, եթե չենք ցանկանում ի դեմս մեր բարեկամ մերձբալթյան հանրապետությունների տեսնել Ադրբեջանի նոր «բնական» դաշնակիցների:

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂՂԱՍԱՐ

ՄԻՋՆՈՐԴԱԿԱՆ

ՀՀՇ-ն ներքաղաքական հարցերը Մոսկվա՞ է տանում

Ըստ հավաստի աղբյուրների, երեկ Մոսկվա մեկնեց ՀՀՇ պատվիրակությունը Արա Սահակյանի գլխավորությամբ: Նախատեսվում են հանդիպումներ Ռուսաստանի մի շարք քաղաքական ուժերի, այդ թվում «Ռուսաստանի ընտրություն» ներկայացուցիչների հետ: Պատասխանելով մեր այն հարցին, թե ինչ նպատակ ունի այդ այցը, ՀՀՇ վարչության անդամ Արամ Մանուկյանը, ով նաեւ արտաքին կապերի հանձնախմբի անդամ է, ասաց, թե դա ՀՀՇ վարչության քաղաքականությունը չի կարող համարվել, ճանի որ վարչությունը նման որոշում չի կայացրել: «Դա ուղղակի ինքնագործունեություն է», ասաց ՀՀ ԳԽ պատգամավորը: Քաղաքական դիտորդների կարծիքով ՀՀՇ-ն և կայացուցիչները Մոսկվայում կփնտրեն նաեւ Հայաստանի ներքաղաքական կյանքին առնչվող հարցեր:

Եղանակը Հայաստանում

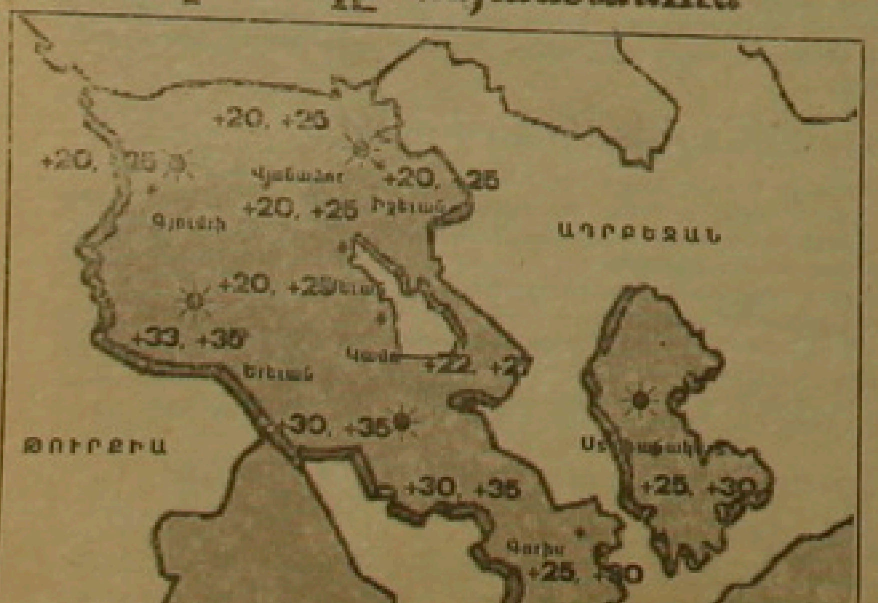

ԱՇԽԱՐՀ

Շվեդիայի վարչապետը սխալ ու կեղծ համարեց Ելցինի աստծները

ՍՏՈԿՀՈԼՄ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այստեղ տարածվել է Շվեդիայի վարչապետ Ք. Բիլդի հայտարարությունը, որի մեջ ասված է. «Նեապոլում կայացած մամլո ասուլիսում նախագահ Ելցինի այն պնդումը, թե Էստոնիայում կոպտորեն խախտվում են մարդու իրավունքները, սխալ է եւ կեղծ:

Այդ հարցի մի ամբողջ շարք տարբեր ուսումնասիրություններ ներկայացնում են շվեյցարական իրավիճակը Էստոնիայի հասցեին ուղղված Ռուսաստանի մեղադրանքները: Այս առումով հասկանալի է, որ Ռուսաստանի նախագահի կողմից անհիմն մեղադրանքները կրկնվում են Ռուսաստանի զորքերը դուրս բերելու բանակցություններում ստեղծված զգայուն իրավիճակի պայմաններում: Երբ Ռուսաստանը հրաժարվի Էստոնիայից դուրս բերել այնտեղ մնացող զորքերը ոչ ուշ, քան օգոստոսի 31-ը, ապա հնարավոր է, որ վտանգավոր կացություն ստեղծվի»:

«Լուկաշենկոն Ժիրինովսկուց լավն է»

ՄԻՆՍԿ, 11 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բելառուսի Նախարարների խորհրդի նախագահ Կեբիչը, որը պարտություն էր կրել նախագահական ընտրությունների ընթացքում, լրագրողներին հայտարարեց. «Ընտրությունները ինձ համար դաժան, բայց հասկանալի արդյունքներ տվեցին: Ես հարգում եմ ժողովրդի կարծիքը եւ շնորհավորում եմ Ալեքսանդր Լուկաշենկոյին, ում ընտրվից հանրապետության առաջին նախագահ, հաջող աշխատանք եմ մաղթում նրան... Ծանոթ եմ եւ Ալեքսանդր Լուկաշենկոյի ծրագրերը մոտ էին, բայց մենք տարբեր կերպ ենք տեսնում դրանց իրականացման ուղիները: Կառավարության մեջ ես նշանակեցինք ստեղծված կացությունը, եւ այսօր ես հնարավորություն չեմ տեսնում շարունակելու աշխատանքը, որպես Նախարարների խորհրդի նախագահ, եւ հրաժարական եմ տալիս»:

Մյուս կողմից, Բելառուսի նորընտիր նախագահ Լուկաշենկոյին իր պոպուլիստական հայտարարությունների համար հաճախ անվանում են «Բելառուսի Ժիրինովսկի»: Այս մասին հետ, սակայն համակարծիք չէ գերմանացի հայտնի հասարակական գործիչ Լեոնարդ Լեյնհարդը, որը մասնակցել է Բելառուսի նախագահական ընտրություններին: Նրա կարծիքով, Լուկաշենկոն իրոք շատ է պոպուլիստական հայտարարություններ, բայց Ժիրինովսկու հետ համեմատած նա չափազանց ավելի նորմալ է, լրջմիտ եւ իրատես կարողացել է համոզել ժողովրդին, որ ինքը ունակ է դուրս բերելու երկիրը տնտեսական ճգնաժամից:

Մեր վստահությունը կատարվել է

ARMENTRUST
ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

◆ Կանոնադրական հիմնադրամ՝ 100 000 000 (հարյուր միլիոն) դրամ

◆ Պետական թույլտվություն (լիցենզիա)՝ N9 0003 տրված ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից

◆ Թողարկման ազդագիր՝ FS-0005 տրված ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից

◆ Բանկ՝ Վերակառուցման եւ Զարգացման Բաժնետիրական Բանկ

ARMENTRUST
բաժնետիրական ընկերության

ֆիքսված դիվիդենդներով բաժնետոմսերի սերտիֆիկատների վաճառքը դրամով եւ արժույթով սկսվում է

սույն թվի հուլիսի 4-ից

աշխատանքային ժամերը՝ 10.00-17.00
հանգստյան օր՝ կիրակի

ԵՐԵՎԱՆ
ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ 27
(Մաշտոց Նոյի եւ Նալբանդյան խաչմերուկ)
Հեռ. 58 67 18
58 67 19

ՏԵՂԵԿՈՒԹ

Ընդդիմությունը պահանջում է Ելցինից երդվել

ՄՈՍԿՎԱ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Ռուսաստանի ընդդիմությունն այն կարծիքին է, որ երկրի նոր սահմանադրությունն ընդունվելուց հետո հասունացել է նախագահի նոր երդման տալու անհրաժեշտությունը: Այս մոտեցումը հիմնավորվում է նրանով, որ Ելցինն իր նախագահական երդումը տվել է մի սահմանադրության վրա, որ այլեւս գոյություն չունի:

Կուչման միավորման կոչ է անում

ԿԻԵՎ, 12 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման կստանձնի հանրապետության նախագահի պարտականությունները հուլիսի 14-ին: Հուլիսի 12-ին ունեցած մամլո ասուլիսում նա երկրի բոլոր քաղաքական ուժերին միասնության կոչ է հղել, նշելով, որ հարկ է մոռանալ ընտրարշավի ժամանակ առաջացած քաղաքական հայացքների օբյեկտիվ բեւեռացումը:

Մալթայի հավաքականը Երեւանում

Այսօր առավոտյան Երեւան ժամանեց Մալթայի ֆուտբոլի ազգային հավաքականը, որը հուլիսի 16-ին Երեւանի «Հրազդան» մարզադաշտում ստուգողական հանդիպում կանցկացնի Հայաստանի հավաքականի հետ:

NAVI
AIRCORPORATION

Ամեն ուրբաթ ուղիղ ավիաչվերթ
ԵՐԵՎԱՆ-ՕՄՍԿ
Մոտակա չվերթը՝ հուլիսի 15-ին

Ամեն չորեքշաբթի ուղիղ ավիաչվերթ
ԵՐԵՎԱՆ-ՊԵՆԶԱ
Մոտակա չվերթը՝ հուլիսի 20-ին

«Սեւան» հյուրանոց 120 սենյակ:
Հեռ. 56.49.78. 58.26.53

A STYLE

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան-23 Արշակունյաց 2   Գրանցման թիվ 65.   Պատվ. 69149.   Տպաքանակ 10 000.   Պատվեր 1801.   Ստորագրված է տպագրության՝ 12. 07. 1994   Գինը՝ 10 դրամ

digitised by A.R.A.R.@